

PELICANI ȘI IEPURĂȘI

CUM AM FUGIT DIN ROMANIA ÎN 1989

The Escape from Romania în 1989
Pelicani și Iepurași
Copyright © 2001 Ernest Ionescu
Copyright © 2008 www.winner4us.com

Autorul s-ar putea să facă schimbări în text, deși pe moment nu are această intenție.
Autorul nu acceptă reclamații sau responsabilități de niciun fel pentru pierderi sau stricăciuni de orice fel cauzate direct sau indirect din folosirea informațiilor sau websiturile conținute în această carte. Permisea în scris a autorului este necesară înainte de reproducerea mecanică sau electronică a acestei cărți sau a articolelor publicate pe Internet la www.winner4us.com
Pentru contact folosiți e-mail winner4us@gmail.com

Cuprins

Cuprins	3
Introducere la ediția în limba română	4
Introducere la ediția în limba engleză	5
Capitolul 1: România în August 1989	7
Capitolul 2: Trecerea frontierei	14
Capitolul 3: Primii pași spre libertate	17
Capitolul 4: Pelicani și Iepurași.....	21
Capitolul 5: Vacanță la Negotin	25
Capitolul 6: Padinsky-Skela	29
Capitolul 7: Despre acest neiertător minut	33
Capitolul 8: Amintirile așa cum au venit.....	35
Capitolul 9: Interviuul meu cu Mr.G	39
Capitolul 10: Liber ’’pe hotel’’	45
Capitolul 11: Speranțe pentru viitor	48
MULȚUMIRI.....	51
De poți... de Rudyard Kipling.....	52
Despre Autor.....	53

Pelicani și Iepurași

Cum am fugit din România în August 1989

”Această carte este dedicată părinților noștri”

1. Introducere la ediția în limba română.

Povestea trecerii ilegale a frontierei cu Jugoslavia a început mai devreme, nu la 15 August 1989. Faptele le-am descris pentru prima dată în engleză după șapte ani dela eveniment. După încă zece ani m-am gândit că ar fi corect să le public pe Internet la www.winner4us.com.

În Iunie 2010 am vizitat Romania și Serbia prima oară după atâția ani. Locurile de unde am început traversarea Dunării și unde am „aterizat” în Jugoslavia sunt de mult sub ape. Lacul de acumulare, eroziunile și oamenii au făcut de nerecunoscut multe repere. Totul este numai o amintire. Probabil de aceea și din cauza unor îndemnuri dela verișoara mea Irina Mateescu, abia acum după 20 de ani am început să scriu o versiune pentru „The Escape” în limba Română.

Desigur câteva adăogiri au fost necesare așa cum a făcut și Ioan Mihai Pacepa la ediția din 2010 a cărții sale „Orizonturi Roșii.” De abia acuma am citit cartea lui și am fost șocat de ce se petrecea în 1979 și dezgustat de faptul că a mai durat zece ani până la schimbarea la vârf.

Am fost acolo toți acei ani, încercând în naivitatea mea de inginer pe șantier să cred că „dracul nu este așa de negru” și că nu este treaba mea răsturnarea dictatorului. Când am ajuns înapoi în București și promovat inspector la Ministerul Energiei am înțeles adevărul și am explodat emoțional. Faptele și cum am fugit sunt subiectul cărții publicate pe Internet.

În traducerea pentru Români am eliminat părțile informative despre istoria României și a Românilor în Balcani. Toată cartea și capitolul final se adresează Românilor.

Vă doresc numai bine,

Ernest Ionescu
East Lansing, Decembrie, 2010

2. Introducere la ediția în limba engleză.

La prima vedere această poveste descrie cum am fugit din România lui Ceaușescu și despre dificultățile tranziției către o nouă viață. Pentru mulți oameni viața oferă bune și rele unele greu de imaginat. Contextul istoric, presiunea absurdă a Comunismului de tip Ceaușescu a creat răbufneli emoționale dincolo de normal.

Doresc să găsesc în trecutul meu acel ceva care să dea un înțeles pentru ce a fost și învățăminte pentru viitor și asta nu numai pentru mine.

Scriu în Engleză să dovedesc identitatea mea actuală, de cetățean American la prima generație. Desigur cititorii Americani își pot aminti de părinți, or părinții părinților lor, cum și în ce limbă și-au exprimat dorința lor de LIBERTATE când au venit în America. Majoritatea emigranților au fost ocupați cu noua viață, anii au trecut și povestea tranziției lor a rămas să fie redescoperită. Această povestire vrea să facă dreptate aceluia care, ca și mine, au fugit din România în Jugoslavia în vara anului 1989 și nu au apucat încă să-și scrie amintirile.

În 1989 în Serbia, cei care trecuseră Dunărea înot erau porecliți „pelicani.” „Iepurași” erau numiți cei care trecuseră frontiera terestră. Scriind acum sunt învăluit de emoții și amintiri din trecut. Cred că aici trebuie să dau câteva detalii despre viața în Europa de Est adică, în cazul nostru, despre România.

Bunicii mi-au dat toată dragostea lor, m-au crescut în credința lor și mi-au citit cărți când încă nu știam să citesc. Bunicul mi-a construit primul arc cu săgeți și mi-a povestit despre strămoșii Daci și despre războaiele lor cu Romanii la Dunăre.

Mă jucam adesea într-un parc cu brăduți, în București lângă Muzeul Antipa, unde basoreliefurile copiate după Coloana lui Traian erau în aer liber. Coloana originală este în Italia, la Roma, în Forumul lui Traian.

Acest unic monument este certificatul de naștere al Românilor ilustrat în piatră pentru totdeauna. Construcția era destinată să comemoreze victoria imperiului Roman la nord de Dunăre în anul 103 e.n.. Coloana este o poveste în imagini a campaniilor militare Romane. Dacii sunt prezentați în acțiuni de rezistență împotriva invadatorilor Romani. Acestea sunt dovezi despre vitejia și temperamentul celor care au fost. Urmașii lor au continuat să trăiască pe acele meleaguri legendare.

La școală am învățat cum poporul Român și limba Română au supraviețuit în acele locuri în ciuda evenimentelor și imperiilor care au dominat de-a lungul timpului. Noi, cei născuți după 1940, am avut parte de invazia Rușilor comuniști după cel de al doilea război mondial. Nu este tocmai plăcut să afli că locuiești la o intersecție a războaielor și experimentelor sociale. Mulți și-au riscat viața să fugă din România în lumea liberă, în Europa de Vest și de acolo în lume. Din punctul de vedere comunist noi cei care am scăpat fugind suntem niște trădători.

Ca refugiat am avut momente când mă întrebam: „Mi-am părăsit familia și țara pentru o farfurie cu fasole?” Am găsit răspunsul, și cartea asta este parte din răspuns.

Cititorule, desigur multe fapte descrise sunt greu de imaginat, dar ele s-au întâmplat. Și acum multe abuzuri și conflicte au nevoie de o rezolvare pașnică, dar sunt sigur ca nimeni nu mai vrea să se repete abuzurile guvernelor totalitare ca cel Comunist din România.

Înarmați cu cunoștințe despre Comunism fiecare va putea să discearnă mai bine între visul despre o societate cu Libertate, Egalitate, Fraternitate și realitate. Fiecare opinie educată contează.

Dacă veți găsi în lectura acestei povestiri un imbold optimist și o viziune a lumii dintr-o perspectivă istorică, intenția și dorința autorului sunt împlinite.

Ernest Ionescu
Iulie – August 1996

Capitolul 1. România în August 1989

După ani de speranțe și visuri a venit timpul să încerc sau să mor încercând să fug din România. Planul era să ajung la Dunăre noaptea și să inot la malul Jugoslav. Trenul să mă ducă până la Triest de unde aș fi trecut în Italia. În lumea libera urma sa-mi găsesc prietenii din Franța. Acolo sub pseudonim, articolele mele vor explica ce am învățat în 45 de ani de la comuniști și în special în ultimii cinci ani în „epoca de aur.” Lumea trebuia să afle adevărul despre tragedia noastră. Și cumva să salvez și familia mea. Nimic altceva nu avea sens pentru mine. Acest plan nu s-a realizat.

Din poziția mea de inspector de specialitate pentru investiții în Ministerul Energiei Electrice în cinci ani văzusem destule participând la comandamente pe șantiere și pregătind rapoarte cu stadiile reale ale investițiilor pentru miniștrii noștri și consilierul de investiții al Primului Ministru.

Am ajuns acolo trimis de întreprinderea la care am lucrat pe șantiere timp de 15 ani împreună cu soția. Fusesem șef de lot turbine la termocentrala Rovinari și inginer șef la șantierul hidrocentralei Porțile de Fier II printre altele. Misiunea noastră în cadrul Direcției de Investiții era să punem în funcțiune noile hidrocentrale și termocentrale cât mai repede cu resursele existente. Îmi plăcea să mă duc pe șantiere și să descopăr problemele cu resursele și echipamentele necesare dezvoltării cât mai eficiente a investițiilor. Ajutam cu informații pe cei care trebuiau să ia decizii și să rezolve criza de energie a țării. În realitate competența și ingineria se terminau la nivelul Primului Ministru, pentru că deciziile aberante erau luate de Nicolae Ceaușescu adesea cu contribuții de la Elena Ceaușescu. Termocentrala Anina pe șisturi bituminoase a fost o greșeală de proporții faraonice și este un exemplu tipic pentru ”epoca de aur” - până unde s-a mers cu supunerea membrilor din guvern și chiar și a specialiștilor.

Ceaușeștii și acoliții lor erau în goană să exporte orice pentru dolari chiar și după ce s-a plătit datoria externă în Mai 1989. Așa că economia lucra produse energo-intensive (aluminiiu, otel, ciment, etc.) în timp ce populația era forțată să consume numai cinci procente din energia electrică produsă. În acei ani țările dezvoltate consumau pentru populație până la 60% din energia produsă. Decalajul dintre energia produsă în România și nevoile pentru industrie era cronic. Știam aceste detalii din rapoartele zilnice pentru ministru la care aveam acces când îmi venea rândul să fac de serviciu noaptea la cabinetul ministrului.

În ierarhia guvernamentală, poziția de Ministru al Energiei în situația de criză energetică era de folos lui Ceaușescu în lupta sa permanentă pentru consolidarea puterii. Așa s-a întâmplat cu discreditarea lui Ioan Avram fost ministru și co-creator al Industriei Constructoare de Mașini, vice-prim ministru și dintr-o dată ministru al energiei în 1988 și terminat cu domiciliul la Moscova în 1989. Știu pentru că am fost acolo în ședința lărgită la Comitetul Central când Emil Bobu l-a învinuit pe Ioan Avram de incompetență ca să dea un exemplu și să bage frica în noi.

La timpul acela suspiciunile mele cu privire la procesul de decizie la vârful piramidei se clarificaseră. Informațiile culese de noi erau prezentate în rapoarte cu stadiile și problemele reale din șantiere, dar programele noi generate la vârf, de Ceaușescu, veneau cu termene imposibil de realizat, ca și când informațiile noastre nici nu existau.

Nu era nimic de înțeles decât că Ceaușeștii ignorau cinic realitatea poporului și în demența lor exercitau puterea poziției lor împotriva intereselor populației unei țări întregi.

Dupa ce a murit Stalin în bocul Comunist – țările Pactului de la Varșovia – a fost acceptată ideea experimentelor sociale la scară națională pentru fiecare țară a blocului. În 1955 și după aceea, Romania, Polonia, Cehoslovacia și Ungaria au scăpat de rusificarea intensivă și au început fiecare câte un program de dezvoltare internă. Asta a dat speranțe pentru mai multă libertate și în Romania mai ales după Aprilie 1964. Totul era fain pentru Moscova atâta timp cât produse și informații curgeau în continuare spre URSS. Totul a rămas așa până în 1990.

Rusia Sovietică era stăpână absolută pe acea parte a lumii conform convenției sferelor de influență stabilite în 1945 la Ialta. (www.winner4us.com/sphere-of-influence.html)

Experimentul comunist român devenise o combinație oribilă de dictatură, ”cult al personalității” de tip Maoist și exploatare irațională a resurselor umane și materiale. Totul mergea la export pentru valută, iar în București se executau construcții pentru glorificarea ”epocii de aur.”

În București și în țară, laptele, oăle și carnea erau greu de găsit. Existau copii de cinci ani care nu văzuseră sau mâncaseră portocale, banane sau produse din ciocolată. Numai uleiul de floarea soarelui și zahărul se raționalizaseră și se dădeau pe listă la alimentara din cartier.

Vânătoarea de alimente era ocupația zilnică și începea devreme pe întuneric. Cozi de sute de persoane se formau cu ore înainte de deschiderea magazinelor alimentare în speranța câtorva oase de pui (tacâmuri), salam, ouă sau brânză scăpate dela export.

Bunicii și pensionarii aveau acest serviciu de a sta la cozi până soseau alți membri ai familiilor care să dea asaltul final când sosea marfa sau se deschidea magazinul. Pe la 10:00 am. când tacâmurile de pui soseau, țiganii organizați cu femei cu copii mici în brațe se înfingeau în față țipând să nu fie discriminate. Toți știau de tactica lor, dar nu mai voiau să-i audă țipând. Țiganii nu ar fi acceptat riscul să stea la coadă și să vadă că ce era nu ajungea decât la jumătate din cei înșirați la rând. Asta era egalitatea oportunităților pentru cetățenii de rând în ”epoca de aur.”

Oamenii cu relații, securiștii, informatorii și activiștii de partid sau cu responsabilități în guvern aveau și ei dificultăți când făceau comenzi prin telefon. Există Casa de Comenzi pentru privilegiații partidului. Ei nu stăteau la cozi ca noi și copii noștrii. Eu la Ministerul Energiei eram prea mic să am access la magazinele Partidului în București.

Am fost de patru sau cinci ori la Comitetul Central. Undeva în aceeași clădire erau și birourile Ceaușeștilor. Rapoartele mele erau cerute la cabinetul Primului Ministru de consilierul pe

probleme de investiții energetice. Din curtoazie profesională consilierul ne invita la bufetul dela subsol. Aici era permis să mănânci și să cumperi câte ceva salam sau brânză pentru acasă. După un timp inventaseră un registru unde te semnai. Ultima dată când am fost acolo era o persoană care te scria în registru ce și cât ai cumpărat. Vă puteți imagina această situație?

Ce era în mintea celor de acolo începând cu ofițerii de securitate și terminând cu Șefii de Cabinete și Secretarii guvernamentali în cea mai importantă instituție a țării, când frecventau acea mică cantină și erau înscriși în registru? Broasca daca este pusă la fiert în apă rece nu realizează primejdia ca atunci când este aruncată direct în apă fierbinte. Ce umilințe ar mai fi urmat?

Ultimul meeting cu Consilierul Primului Ministru a avut loc la IMGB, departe de acea clădire blestemată, bănuiesc din rațiuni de securitate. Acum mă gândesc că și munca profesională a consilierilor era ignorată ca și munca noastră și ei erau disprețuiți ca persoane de Ceaușești ca noi toți ceilalți.

Asta era ce aveam de spus întregii lumi. Mintea mea de inginer respingea ideea de a continua pierderi de timp și energie pentru o conducere paranoică. De ce trebuie să continue să existe așa o cacealma cu ”epoca de aur” așa un circ în publicații și TV? (Toate aceste minciuni au stricat sufletul Românilor pentru câteva generații.)

Deja scrisesem pentru revista ”Energia” un articol ”Criza Energetică – Prezent și Perspective” despre dezvoltarea excesivă a consumului de energie și despre nevoia de a rezolva criza energetică printr-o raționalizare și diminuare a producției produselor energo-intensive, care se vindeau pe dolari sub prețul de producție! Bine înțeles că revista „Energia” nu l-a publicat decât după revoluție.

La clasa obligatorie de educație politică am ales ca subiect de cercetare „Studiul contradicțiilor în Socialismul Românesc” – inspirat de Mihail Gorbaciov „perestroika.” Studiul meu a primit o recenzie de o jumătate de pagină scrisă de mână, din care nu se înțelegea nici un cuvânt, dar formal am trecut clasa.

De asemenea am avut curiozitatea masochistă să scriu un eseu despre socialism și bolșevism - argumentul dintre Karl Kautsky și Lenin - bazat pe cartea publicată de Kautsky în 1923 și pe care am găsit-o în biblioteca mătușii mele la țară. Această carte m-a făcut să înțeleg câteva adevăruri fundamentale. Lucrând la acest articol am înlocuit propaganda comunistă cu idei valoroase. Părți din creierul meu care fuseseră „spălate” cumva începând de la grădiniță. (Articolele mele despre Lenin, Leninism și contradicții în Engleză sunt citite pe Internet în USA, China și Rusia www.winner4us/lenin.html)

Cum era posibil ca eu să gândesc independent în timp ce lucram la un minister comunist intr-un sector atât de supravegheat?

În 1982 am început să învăț limba Engleză folosind clasele Universității Populare și mai apoi un curs intensiv de șase luni unde cu ani în urmă studiasem limba Germană.

La școala post-universitară serală un profesor venit din America cu o bursă Fulbright ne-a spus despre cărțile scrise pentru începători existente la Biblioteca Britanică din București.

Biblioteca Britanică era într-o clădire mică fără etaj, cu mulți vizitatori în vârstă și avea o ”reputație mai bună” din punctul de vedere al supravegherii și controlului Securității decât marea și strălucitoarea bibliotecă Americană. Curiozitatea m-a ținut legat de cărțile bibliotecii Britanice deși era interzis cetățenilor Români să contacteze personalul și ambasadere străine. Ca să mă apar pe mine și familia mea, măcar formal, am scris o cerere la directorul adjunct explicând că după clasa intensivă am nevoie să vizitez Biblioteca Britanică să citesc cărți și articole. Citind despre tehnologiile noi m-ar ajuta să devin un inginer mai bun în cadrul întreprinderii de montaj echipament energetic unde lucram atunci.

În timp am învățat limba Engleză destul de bine ca să citesc cărțile scrise dincolo de frontierele comuniste. Am citit „Animal Farm”, biografii, romane, cărți de istorie și altele, care mi-au dat o idee despre libertatea de exprimare – în ciuda securității, poliției de frontieră, și a tuturor armatelor comuniste. Prima mea evadare era în progres și era o evadare în spațiul virtual al cărților din lumea liberă, dincolo de cenzura comunistă, dincolo de Cortina de Fier.

Așa a început transformarea mea într-o persoană cu gândire liberă știind că într-o zi Securitatea mă va interoga. De fapt libertatea mi se urcase la cap când am început să distribui copii ale articolelor mele. Nu m-am gândit la consecințe imediat. De fapt fiecare articol distribuit putea ajunge la Securitatea Statului. Nu asta era intenția mea. Prietenilor din copilărie le era frică să se asocieze cu mine. Fiecare suspecta intenția mea onestă din cauza poziției mele în minister și evident luau conversațiile cu mine ca provocări.

De fapt fiecare a treia persoană era informator plătit de Securitate. Pe unde umblam eu erau doi din trei. Era un joc al probabilităților, cu fiecare contact creștea șansa să nimeresc pe cine nu trebuia. Mulți dintre securiștii din jurul meu vorbeau și ei în dodii, nimeni nu era mulțumit de starea de lucruri din Romania dar frica păzea bostănăria.

Eram sătul de vorbăraia ambiguă și cu dublu sens, folosind parabole dar niciodată adevărul gol. Simțeam ca era nevoie de ACȚIUNE nu de vorbărie.

Repede am înțeles că nu sunt în stare să creez un nucleu de rezistență și acțiune din cei din jurul meu și nici nu am fost capabil să mă asociez aiurea cu necunoscuți. Acțiunea mea de a distribui articolele în speranța că vor fi publicate în străinătate a pus în pericol familia mea mai mult decât am vătămat imaginea dictatorului. Nu era bine și corect să mă joc cu viața soției și copiilor noștri. Acum ce-mi rămânea de făcut? Să aștept să vină Securitatea la ușă și să dipărem cu toții în sistemul lui Ceaușescu de reeducare și reprimare? Mai bine să încerc să fug singur și să încerc șansa noastră în străinătate.

Să vorbesc cu soția mea, Marina, sau cu oricine altcineva despre planul de fugă nu era bine pentru mine și nici pentru ei. Dacă aș fi fost prins la graniță, ei ar fi fost condamnați pentru asociere și conspirație, așa că totul trebuia plănuț și executat numai de mine. Articolele cele mai corozive le-am scris în secret, gândurile mele ascunse trebuiau să rămână neștiute de soție și

copii. Deocamdată familia trebuia să știe că plecam în delegație pe șantier iar, la minister se știa deja că sunt în concediu.

Cititorul aici poate gândi că nu eram în toate mințile. Cum se poate ca un om cu reponsabilități la muncă și în familie poate să-și abandoneze jugul social și să ia o șansă nebună pentru libertate în afara granițelor? Sunt sigur că nu eram „întreg” atunci.

Desigur nu eram singurul în această situație, bolnav de viața prezentă în Estul Europei în 1989. Națiuni întregi, milioane de oameni erau sătui de comunism. Viața mea dublă, pe de o parte în spațiul virtual al cărților în limba Engleză, și de cealaltă parte în bizara realitate Românească, mi-au consumat resursele de răbdare și supunere.

Studiile mele despre originea comunismului și despre contradicțiile sociale în socialismul Românesc au intensificat percepția realității absurde. Știam că oamenii nu pot fi făcuți egali artificial și că libera competiție dintre indivizi trebuie să motiveze mersul vieții. Ce nu știam atunci era că libertatea individuală și proprietatea privată trebuie să fie aparate de legi și că egalitatea de oportunitate a indivizilor într-o societate democratică poate să ofere cel mai uman mediu.

Am „curățat” apartamentul nostru de copiile articolelor și de originale. Imediat am vizitat pe unchiul George care la 80 de ani trăia singur, era lucid și aprecia glumele deși suferea de inimă și se mișca greu după o congestie cerebrală. Pentru mine el a fost un exemplu și un maestru în supraviețuire. I-am spus că îi las temporar o geantă cu niște articole după sobă în camera nefolosită și a fost de acord. El m-a informat despre ultimele aventuri amoroase, iar eu i-am demonstrat câteva lovituri de karate cu picioarele. Conversație tipică de băieți.

Următoarea vizită, la spital, la sora tatălui meu, mătușa Aurelia, a fost mai dificilă. Cum m-a văzut, nu știu ce în mintea ei zdruncinată, ceva i-a spus că plec și a început cu întrebările. Bineînțeles că am negat tot, am îmbrățișat-o și am plecat. Pe Alex fiul meu de 19 ani, care avea nevoie de o vacanță, l-am dus la gară cu bagajul făcut pentru o tabără de parașutism de două săptămâni în Moldova; la întoarcere urma să lucreze la proiectare împreună cu Marina. Mai mult ca niciodată eram pregătit pentru mișcarea următoare.

În seara acea de sfârșit de vară, era 14 August, i-am spus Marinei că ar fi bine din punct de vedere financiar să-mi întrerup concediul a doua zi. O să încep cu câteva inspecții pe șantiere și că voi lipsi câteva zile. De fapt la minister trebuia să mă întorc în două săptămâni la 1 Septembrie; credeam că am „cumpărat ceva timp,” sau așa îmi închipuiam eu.

Dimineața următoare, 15 August 1989 la 7:00 am. după ce Marina a plecat la serviciu, am sărutat pe frunte pe Marinuca, fiica noastră de zece ani, încă dormind. Am luat bicicleta rusească grea „de curse” și îmbrăcat cu o salopetă albastră și cu un băț de bambus agățat de cadru am plecat pedalând viguros.

Aveam în mine o forță care domina orice altceva, numai planul de evadare din România conta. Parcă eram posedat de o energie care trebuia consumată în acest fel. Această forță elimina orice

frică de necunoscut. Acțiunea în sine era o ieșire din absurditatea realității curente. În sfârșit făceam ce doream mai mult; să încerc șansa mea, mai întâi, în afara României comuniste.

La gară am luat trenul spre Craiova, acolo am schimbat trenul pentru o linie secundară, care ducea la Dunăre. Pe la 2:00 pm am ajuns la o stație mică pe un loc mai înalt de unde se vedea deja malul Bulgăresc în verdeață.

Am luat bicicleta și echipamentul de pescuit și am coborât în plin soare în acea stație prăfuită unde nu era nimeni. Nu-mi aduc aminte să fi văzut oameni în preajmă.

Am luat direcția Vest pe un drum care mergea paralel cu Dunărea, vizavi era Republica Socialistă Bulgaria. Planul era să continui spre Vest până și după ce începea granița cu Jugoslavia.

Vara aceea fusese secetă mare și Dunărea curgea la vale spre Est cu numai cinci sau șase kilometri pe oră. Consideram două ore de înotat până la malul Jugoslav. Aș fi avut nevoie să intru în apă cu minimum 15 kilometri la Vest de granița cu Bulgaria. Bulgarii probabil minaseră terenul la granița lor cu Jugoslavia. În Jugoslavia era mai multă libertate decât în socialismul nostru de tip Sovietic.

Pe la 6:00 pm. am trecut de zona de graniță ne patrulată sau mai puțin patrulată cu Bulgaria. Un post de observație înalt ca o sondă, cu nimeni sus sau jos sugera că Jugoslavia era pe aproape. În localitatea înfiripată de-a lungul drumului - cred că eram la Gârla Mare - în „centru” m-am oprit să cumpăr o sticlă de limonadă care a făcut minuni. Beam încetșor și priveam la un soldat ne înarmat, singur, care stătea pe niște trepte. Mă uitam după semne de praznic cu mâncare și băutură cum se obișnuiește la țară de Nedeie la 15 August, contam pe faptul că soldații în patrulă or fi având și ei nevoie de o plăcintă și un pahar de vin sau țuică.

Am continuat sa pedalez spre Vest uitându-mă după grăniceri la puncte de control la intersecții și la turnurile de observație. Nu se vedea picior de patrulare sau grăniceri.

Nouă ani mai devreme am lucrat pentru doi ani la șantierul hidrocentralei româno – jugoslave Porțile de Fier II. Am revenit pe șantierul acela aproape în fiecare an pentru diferite probleme în legătură cu montajul. Totdeauna mă uitam la malul jugoslav gânditor.

Între șantierul ecluzei românești și șantierul barajului cu 20 de turbine de forma unor submarine era colonia muncitorească. Proiectul și construcția hidrocentralei sunt diferite față de Porțile de Fier I unde căderea de apă fiind mai mare a permis turbine verticale de tip Kaplan. Insula nisipoasă Ostrovu Mare era lungă de 17 kilometri și lată între doi sau trei kilometri. Pe insulă era o cazarmă cu grăniceri care trebuiau să patruleze insula spre malul jugoslav. Desigur câțiva șoferi și topografii cu lunetele lor aveau sarcini de supraveghere de la securistul șantierului. Toată lumea folosea haine de lucru din îmbrăcăminte mai veche sau salopete de lucru și ne cunoșteam între noi. Găsiți harta văzută din satelit la:

www.maplandia.com/romania/mehedinti/ostrovu-mare

Regula era să ai legitimația de șantier cu tine tot timpul. Controlul legitimațiilor se făcea nu numai la poarta de intrare pe șantier la capătul nordic al insulei, dar și pe insulă în apropierea șantierului la capătul din sud.

Într-o după amiază mă plimbam pe o potecă pe malul drept al insulei în căutarea unui loc bun de pescuit când am nimerit într-o capcană. Cinci sau șase grăniceri mascați după tufișuri sau ridicat în picioare în tăcere înconjurându-mă. I-am salutat zâmbind amabil și am continuat mersul pe potecă. Cum au procedat părea o joacă sau o glumă, dar am renunțat să mai merg pe acolo.

De data asta, dacă eram oprit pentru o verificare de rutină, eram pregătit. Aveam o delegație pentru Porțile de Fier II, legitimația de inspector, o sticlă de vodcă, și un pachet de țigări bune, în completarea echipamentului de pescuit. „De ce foloseam bicicleta în loc de mașina șantierului?” „Este vară și-mi place să-mi mențin condiția fizică. Este cam târziu dar nu sunt departe de șantier.” Oferind țigări sau vodcă ar fi făcut dialogul mai normal sau de abea atunci un tip mai suspicios ar fi chemat ajutoare. Mizam pe faptul că tânărul grănicer va accepta explicațiile mele. Mă bazam pe ideea că nimeni nu ar căuta necazul cu lumânarea adică o confruntare cu un om în putere mai ales dacă este singur în post.

Dacă aveam ghinionul să dau de o patrulă cu un ofițer care să mă caute corporal, ar fi găsit dedesubtul salopetei încă o pereche de pantaloni de oraș cu dungă, pentru tren, și dedesubt costumul de baie unde într-o punguță de plastic era diploma de inginer și o copie temporară a buletinului de identitate, necesară în caz că buletinul original s-ar fi stricat neprotejat în apă.

Cum aș fi putut explica tubul de scufundător și clema de nas? Aș putea da câteva explicații acuma, dar atunci nu aveam nimic pregătit. Ajuns pe baraj, as fi sărit îmbrăcat în apă, mai aproape de malul jugoslav, și pentru scurt timp cu tubul pus la gură sub apă aș fi respirat prin tub și nu era nevoie să scot tot capul din apă. Curentul puternic de la turbină m-ar fi dus repede departe de baraj. Martorii ocazionali ar fi spus că m-am sinucis și nu ar fi fost prea departe de adevăr.

Se făcuse ora 8:00 pm și se întuneca, drumul printr-o pădurice tânără m-a adus pe un vârf de deal de unde se vedea în vale intrarea pe Insula Ostrovu Mare și postul de control de la hidrocentrala Porțile de Fier II. Lumina de la postul de control nu era îmbietoare. De fapt varianta cu barajul nu mă atrăgea și o vizită la hidrocentrală începută noaptea de un inspector biciclist nu suna bine.

Am decis să continui cu bicicleta spre Vest și să explorez intrarea în satul Țigănași. Când am trecut de al treilea post de control fără sentinela am înțeles ca momentul trecerii sosise. La Vest de intrarea în insulă explicația cu delegația cădea și din acel moment nu mai aveam nici-o acoperire. Misiunea mea se schimbase, acum trebuia să ajung la apa Dunării cât mai invizibil. Mental eram gata de orice, iar situația devenise „eu împotriva tuturor (piedicilor).” Trăiam timpul prezent cu o intensitate arzătoare. Voiam un acces la apa Dunării dar nu chiar orice fel de acces.

Capitolul 2. Trecerea frontierei

Drumul spre sat era ne asfaltat și fâșâitul roților pe nisiplul zgrunțuros era singurul zgomot în noaptea care se lăsa senină. Am cotit la stânga pe o uliță întunecată de vegetație. Acolo între casele mici și fără lumini m-am oprit și liniștea a devenit deplină, greierii nu conta sau nu-i auzeam. Nici lătrat de câine nu se auzea. Așa o liniște avea parțial o explicație în întreruperile de consum de energie pentru populație, generalizate în toată țara. Oamenii mai în vârstă probabil s-au dus la culcare. Majoritatea tinerilor plecaseră la orașe, la școli și unde era de muncă. Atunci nu mă gândeam la asta.

Am pus bicicleta peste un gard jos, în gradina cuiva, împreună cu undița și tot ce aveam ca să mă eliberez și să ascund trecerea mea pe acolo. Tubul de respirat era deja băgat la centură și îl simțeam când respiram. Ulița nisipoasă și mai albă la culcare mă ducea ușurel spre vale printre pomii întunecați. Fără nori și reflecția soarelui în ei noaptea coborâse repede. Curând am observat o luminiță roșie de la o țigare în întunecimea din față. Luna începuse să răsară dinspre Est, undeva la stânga se înălța o lumină deasupra culmii dealului.

În zona satului Țiganași malul Românesc este înalt și coborârea la apa Dunării se făcea printr-un fel de văiu, care se termina la un ponton. Mi-am adus aminte, cu ani în urmă, un coleg de șantier a condus mașina lui până aproape de apă. Era întuneric și la lumina farurilor am văzut o barcă goală legată la un ponton metalic mare. Cred că era și un grănicer pe acolo. Noi căutam un pescar care să ne vândă pește proaspăt, dar nu am avut noroc să găsim pescarul. Acolo în amonte de insulă, Dunărea era lată de doi kilometri probabil trei ca să facă loc insulei Ostrovu Mare.

Speriat de țigara aprinsă, m-am întors la bicicletă și m-am forțat să gândesc situația. În nisip un obiect alb mi-a atras atenția, era radioul meu cu tranzistori destinat să mă ajute în traversarea Jugoslaviei. L-am pus în buzunarul salopetei și m-am grăbit să dispar printre tufișuri și bălării la umbra dealului, în ideea că mergând protejat de întuneric la vale voi ajunge la apă în 300 m. Dar n-a fost să fie așa ușor.

Unde valea se îngusta pe drumul care venea de la Dunăre, se apropia un grup de persoane fără lumini. M-am aruncat cu fața în iarbă întrebându-mă dacă pantofii de sport albi vor fi observați în întuneric. Ascultam la conversația lor despre jocul lor de cărți probabil întrerupt de întuneric. Am înghețat când au început să vorbească mai încet continuând să urce poteca. Atunci am realizat că nu am prea mult timp de gândire. Trebuia să mă mișc, dar nu înspre apă, ci în sus pe perețele văii unde lumina lunii nu ajunsese. Alergam să mă ascund. Am continuat să mă cațăr și să ascult până am ajuns sus într-un loc plantat cu porumb. Uitându-mă înapoi am văzut satul strălucind în lumina lunii. Respirând adânc am apreciat ce șansă am avut. În fiecare an, de atunci, la 15 August mă uit la lună și îi mulțumesc că m-a așteptat să mă ascund.

Mă aflam pe platoul înalt al malului românesc de unde se vedea până în depărtare panorama largă a Dunării cu insula Ostrovu Mare și malul jugoslav cu lumini. Dunărea pentru mine era

unde va jos. Poteca dealungul falezei înalte sugera un bun loc de patrulare și observare a Dunării. De aici de sus, nu era nevoie de un turn de observație.

Nu-am fost curios să urmăresc poteca așa că am sărit în prima crevasă tăiată de apele ploilor în malul falezei argiloase. Spațiul era îngust și plin de crengi uscate. Atunci am aplicat metoda folosită de americani în jungla Vietnameză, mergând un minut și ascultând cinci. Desigur nu am folosit ceasul, dar am coborât folosind picioarele și mâinile să mă sprijin de pereți și să mă feresc de crengile uscate până am ajuns la un loc de unde puteam vedea apa clipocind doua etaje mai jos și pontonul cu pricina la 150 de metri în dreapta.

Era o lumina și ceva activitate pe ponton dar nu se auzea zgomot de generator. Desigur era destulă tehnologie ca să fie mai mult decât doar un ponton folosit de pescari. Mai târziu am avut confirmarea că era și un post de grăniceri acolo. Așteptam nemișcat în crevasă, privind fără să folosesc ochelarii de vedere la luminile pontonului. Mă simțeam blocat, aproape ca într-o capcană. Îmi imaginam patrula de noapte mergând cu un câine mirosind urmele mele pe cărarea de sus.

Așteptarea devenise din ce în ce mai grea și simțeam că înțepeneala nemișcării mă cuprinde, corpul meu pierdea din agilitate. Cred că era aproape 10:00 pm când o persoană pe ponton a făcut zgomot de pași pe podeaua de fier și a trântit o ușă. După asta, pentru minute lungi, numai valuri ușoare mai clipoceau jos pe prundiș.

O ceață ușoară se ridica din apa Dunării. Pe malul Yugoslav departe se vedeau lumini ici și colo. Luna se înălțase sus în cer. Devenise din ce în ce mai greu să aștept. Pierdeam din flexibilitatea mușchilor din cauza orei târzii cât și din cauza poziției impuse de câtva timp.

Atunci m-am mișcat, ținându-mă de iarbă și rădăcini m-am lăsat suspendat deasupra falezei acoperită cu pietre rotunde de mărimea merelor. La aterizare am făcut zgomot, iar ceva nisip cu pământ încă mai curgea de sus. Stăteam drept în lumina lunii așteptând glonțul final. Secundele treceau ca eternitățile. Privind la luna cu hallou am avut confirmarea că funia vieții mele mai ține și multe vor mai veni.

Calm am scos tubul și m-am lăsat în apa mică și caldă de la mal. Bătrânul fluviu m-a primit cu căldură. Controlând respirația prin tub am început să înot sub nivelul apei. Curând am atins malul nu departe de unde intrasem. Am schimbat tactica și la fiecare a patra respirație ridicam capul să mă orientez după luminile din Jugoslavia. Dorința mea era să arăt ca o creangă luată de curentul apei, dar înotând prea relaxat exista riscul să fiu luat de curentul apelor dintre malul Ramânesc și insulă. Așa că înotam cu mișcări largi spre ținta luminilor mișcătoare din fața mea.

Dintr-o dată am simțit apa mai rece a curentului principal. Curând apele mă duceau prin fața fortificațiilor garnizoanei de grăniceri de pe vârful nord-vestic al insulei. Dela postul lor de observație grănicerii, în ultimii douazeci de ani, obișnuiau să ia la țintă înotătorii ca mine, deși guvernul jugoslav protesta împotriva împușcăturilor în direcția țării lor. Au fost situații când bărci Sârbești au salvat înotătorii în primejdie să fie împușcați or tăiați pe tăcute de elicele bărcilor militare.

Grănicerii nu și-ar fi luat riscul să atace direct pe cineva care s-ar fi luptat pentru libertate. Cu restricțiile la benzină și energie de orice fel, chiar și pentru armată, aceste „accidente” se opriseră. Mă îndoiesc că grănicerii mai aveau muniție adevărată în acei ani ai „epocii de aur,” dar nu puteam să știu cu certitudine.

Cred că înotam deja de o oră când am auzit în apă și pe urmă am văzut un vas comercial de transport trecând în susul apei la 50 metri în spatele meu. Valurile generate de vapor nu m-au deranjat, dar vegetația prezentă aproape de suprafața apei mi-a amintit de alte primejdii. Am continuat să înot relaxat până am trecut de plante.

Hainele mele pe care nu reușisem să le strâng în cureaua pantalonilor fluturau în jurul meu afectând considerabil eficiența efortului meu în apă. Pe de altă parte, pielea abdomenului era expusă direct și apa îmi fura caldura generată de ficat. Dar cel mai neplăcut devenise răceala simțită când băgam capul în apă la fiecare lovitură.

Citiseram despre hipotermie și simptomele de extenuare: primul semn greu de detectat este pierderea gândirii raționale, tremuraturul, apoi tremuraturul involuntar și pierderea cunoștinței înainte de moarte. Mulți oameni bine antrenați surprinși în vreme rea fără echipament potrivit condițiilor au plătit cu viața temeritatea lor. Cateodată prea multe informații nu sunt de folos pentru moral.

Frica de hipotermie m-a făcut să înot mai tare, dar a trebuit să revin la ritmul meu ca să-mi recapăt respirația. Curentul apei ma luase cu el. Atunci nu mi-am dat seama că fluviul are câteva cotituri largi. Curentul care m-a ajutat la început să mă apropiu de malul Sârbesc mai târziu m-a luat înapoi în mijloc sau către malul insulei. De asemenea, am neglijat faptul că hidrocentrala avea câteva grupuri în funcțiune și era nevoie să producă energie la orele de vârf, adică seara când cerința era mai mare. Probabil în fața barajului cu vanele deschise, pentru câteva ore curentul apei a fost mai mare de 6 km/oră cât era regularizat pentru traficul naval și eu mă aflam chiar acolo.

Probabil că eram ca o muscă în apă, într-o chiuvetă cu drenajul deschis. Recunosc că m-am jucat așa în copilărie. Era rândul meu să joc rolul insectei? Nu era de loc încântător.

Înotam având în față un zid sau un nor de negură, nu era nici o lumină pentru orientare. Am decis să înot ținând lumina lunii în stânga mea oricât timp era nevoie. Aveam fantezii cu malul Sârbesc trecând ca văzut din tren. Atunci am lovit pietrele dela mal cu pieptul. Am dat să mă scol în picioare dar hainele pline de apă erau prea grele.

Încetișor și cu o fericire imensă m-am cățărat pe malul bolovănos. Chiar acolo era un drum asfaltat. Aveam o stare euforică de victorie în toată ființa. De acuma totul trebuia să fie ușor. Nu știam că trecusem partea ușoară a fugii mele.

În aceeași zi câteva ore înainte, pe la 3:30 pm, în București, Marina venise dela serviciu acasă. În fața blocului o vecină dornică de conversație i-a spus. „Tu mergi la muncă și soțul tau cum ai plecat, s-a dus la pescuit cu bicicleta.” „De, ce sa-i faci” „Cum a fost peștele?” „Nu știu, mă pregătesc să-l curăț.” Vecina care avea și ea copii a mângâiat-o pe umăr în tăcere. Bănuia oare

ceva? Eram deja în urmărirea „prietenilor” și altor vecini. Dar așa era în România, informatori erau peste tot dar nu toți erau vânduți diavolului.

Marina mi-a povestit cum s-a dus în beci și a văzut că bicicleta nu mai era acolo și a înțeles din acel moment că am plecat. Cu doua zile înainte fusesem cu toții la lacul Bragadiru și m-a văzut înotând lacul în lung și-n lat. Pe mal, lungindu-mă pe prosop am atins iarba cu buzele. Am crezut că nu m-a văzut. Acolo în beci minciuna mea cu trenul în delegație și toate celelalte arătau clar în ce situație se afla. Atunci Marina a înțeles și că trebuia să ia pe „Nu știu.” în brațe.

Capitolul 3. Primii pași spre libertate

Deja respiram un aer diferit. Era o briză a libertății. Mă simțeam minunat, nu tremuram deloc și mental eram împăcat. Am făcut-o și am reușit. Desigur nu era timpul să mă pierd în emoții. Așa cum Rudyard Kipling exprima în poemul „If” (Dacă poți...)

De poți la întâlnire cu Triumful și Dezastrul Trata cei doi impostori, chiar la fel,

În timpul iernilor lungi îmi încălzeam sufletul cu „If.” Am adunat toate traducerile poemului în Românește și în doi ani le-am combinat într-o versiune a mea. Am cerut dactilografei să facă mai multe copii și le-am dat colegilor la minister înainte de a pleca „în concediu.”

Am văzut pomul „If” în 1988 împreună cu poezia „Doina” lui Mihail Eminescu puse pe un fel de altar într-o grădină ascunsă. Dumineca acea luasem trenul din Suceava la Câmpulung Moldovenesc și m-am suit pe muntele Rarău. Termocentrala Suceava era unul din șantierele la care lucram cu plăcere în timpul săptămânii. Spre seară deja coborâsem și mă apropiam de oraș în căutarea gării. În grădina din fața casei era o expoziție cu animale făcute din rădăcini de copac cioplite doar atât cât să sugereze figurile zoomorfe. M-am oprit să le privesc peste gard.

Pierdut în contemplație nici nu am observat când un om de vârsta mea s-a apropiat. După saluturile de rigoare în nordul Moldovei și câteva cuvinte de apreciere, omul acela m-a invitat în curte. În spatele casei era o casă micuță de lemn cu o singură încăpere unde acel om își ținea comorile de suflet. Soarele apunea și o rază roșiatică lumina poemele „If” și „Doina” puse una lângă alta pe perete, iar alături era harta României cu granițele din 1938. În 1939 Hitler și Stalin deja împărțise-ră Polonia și rușii luaseră și Nordul Bucovinei și Basarabia. Am un articol în engleză la www.winner4us.com/romania.html despre evenimentele de atunci.

România a participat la al doilea război mondial alături de Germania împotriva Rusiei Sovietice ca să recucerească teritoriile pierdute de diplomați. Aceasta era singura soluție la acel timp. Așa numita Republică Moldova la graniță cu Ucraina este din vechime parte din teritoriile românești. Sper și mă rog pentru acel om și pentru români să ia putere dela poezii acestei lumi și cu înțelepciune să-și realizeze visul patriotic de reunire a teritoriilor românești într-o țară liberă.

În Serbia era o noapte liniștită de vară. Mergeam spre Sud unde erau mai multe lumini. Case frumoase cu etaj cu arhitectură de vile de munte cu ferestrele mari pregătite să primească soarele dimineții de peste Dunăre, stăteau dovadă pentru o viață normală pe malul drept al Dunării. Pompele gospodarilor tocmai stropiseră grădinile cu apă din Dunăre. Nimeni no m-a băgat în seamă. Sârbii stăteau pe terasele lor largi cu o băutură pe masă, privind la reflexiile lunii în Dunăre. De ce s-ar fi deranjat?

La primul stâlp cu lampă la o încrucișare de drumuri m-am oprit să contemplez ceasul meu electronic plin cu apă. O pereche de oameni în vârstă, în drumul lor spre casă, m-au observat și ne-am salutat. Eu respectuos în sârbește, ei într-o bună limbă română.

Am realizat imediat că acolo era o comunitate unde toți se cunosteau între ei pe nume. Bătrânul mi-a strâns mâna și mi-a spus: „Mâna ta este rece ca de om mort, vino acasă la noi să mănânci și să te odihnești. Mâine vei începe ziua mai bine.” M-am decis pe moment să accept invitația. M-am prezentat dar nu știu dacă părul meu tuns scurt nu sugera ceva negativ, mă gândesc eu acum.

Nu știam unde sunt și timpul lor era cu două ore mai devreme deoarece Jugoslavia măsura timpul după ora Europei Centrale, iar în România era și ora de vară în uz. Nici acum nu sunt sigur care era decalajul în timp atunci. Dacă era 12:00 noaptea la ei, călătoria mea aquatică a ținut probabil două ore.

În Iunie 2010 am trecut ca turist cu mașina în Serbia să caut locul unde am „aterizat” dar totul era schimbat. Nu am mai găsit oamenii care m-au ajutat în acea primă noapte în Jugoslavia. Vilele dispăruseră sub apa lacului de acumulare, iar localitatea Mihailovăț se mutase mai sus pe dealuri la fel cum se întâmplase cu orașul Orșova și insula Ada Kaleh în vatra lacului de acumulare a hidrocentralei Porțile de Fier I cu ani în urmă, în 1970.

Ajunși acasă m-au pus la masă după ce mi-am schimbat hainele ude cu o pijama groasă de finet. Un păhărel de țuică și costiță cu omletă au fost și s-au dus repede. Am desfăcut documentele să le usuc și le-am oferit bani dar au refuzat. Mi-au spus că este bine să am bani la mine să arăt că am intenții bune dacă poliția lor mă va cerceta. Acolo la masa din bucătărie mi-au spus care sunt opțiunile mele. Sârbii aplicau o sentință de 20 zile de închisoare celor care treceau ilegal frontiera la ei. Timpul era petrecut la muncă în semi-libertate după cum erau nevoile lor. După executarea sentinței la pușcăria din Negotin ni se dădea șansa unui interviu cu inspectorii Organizației Națiunilor Unite la sediul din Belgrad. Acolo se aproba sau nu statutul de refugiat și facilita începutul procesului de emigrație. Aceste noutăți erau foarte rezonabile și acceptabile. Eram un inocent în probleme de refugiați și emigrare. Sârbii și românii m-au făcut un expert în câteva luni.

Când scriu aceste rânduri, îmi place să gândesc că acei oameni din Mihailovăț nu știau despre protocoalele secrete cu guvernul român. Nu am văzut patrulare și militari la intersecții sau punctele de control. Bănuiesc că o parte din grăniceri au fost mutați la granița cu Ungaria unde fuseseră evenimente în primăvară. Paza frontierei cu Jugoslavia nu era o prioritate – mă gândesc acum - pentru că sârbii trimeteau înapoi „pelicanii” și „iepurașii” cu mâinile legate la punctele de trecere a frontierei: la podul peste Dunăre la Portile de Fier I și la Stamora Moravița.

Oricum acești oameni în vârstă din zona frontierei și-au făcut bine datoria lor cetățenească. La masa lor din bucătărie mi-au explicat că este mai bine pentru mine să mă duc direct la poliția din Negotin decât la poliția locală. Mâine dimineață, de fapt în câteva ore aş putea să merg împreună cu el la oraș unde avea un job la un atelier de tâmplarie. Un prieten va veni cu mașina să ne ducă.

Între timp, doamna casei, care a tăcut tot timpul, mi-a pregătit să dorm pe sofa în sufragerie. Nu-mi aduc aminte să fi dormit în noaptea aceea. Era încă întuneric când ceasul a sunat deșteptarea pentru toți. Baia pentru oaspeți era în faianță albastră fără ferestre. M-am bărbierit să arăt cât mai civilizată la interviurile care vor urma. Starea de euforie și speranță a revenit. Pe masa din bucătărie o ceașcă cu cafea tare deja mă aștepta.

Soarele tocmai răsărea când tâmplarul mi-a aratat proprietatea sa și mi-a făcut cunoștință cu tatăl său care întâmplător tocmai se ținea de o pușcă de vânătoare cu două țevi. Mi-am amintit ce cuțit bont mi-au dat în seara trecută când am vrut să desfac ceasul mustind de apă. Cred că bunicul a petrecut noaptea cu pușca undeva pe lângă mine. În Jugoslavia ca și în America oamenii și-au păstrat dreptul de a-și apăra proprietatea și viața cu arme. Mai tarziu am aflat dela alți refugiați că era dificil dacă nu imposibil să traversezi proprietățile or țara lor fără să fi observat și întrebat de autorități. Așa era în 1989 înainte de începerea războaielor etnice.

Mașina era un Fiat mic cu două uși plin cu lăzi de struguri gata pentru piață. Tâmplarul mi-a explicat că nu mai este loc și pentru mine așa că mi-a dat niște bani și mi-a arătat de unde să iau autobuzul. O strângere de mână și eram din nou singur la o intersecție.

Hainele se mai uscaseră după ce doamna a folosit fierul de călcat, doar pantofii sport erau încă uzi. Eram bine. Ce s-ar fi întâmplat dacă noaptea trecută nu-aș fi acceptat oferta tâmplarului și aş fi continuat să traversez o țară muntoasă în lungime de 600 de kilometri, unde se vorbesc șapte limbi diferite și trei alfabetele sunt în uz? Asta era Jugoslavia în 1989. Am primit răspuns la această întrebare dela un fugar care ajunsese în Franța și când s-a dus la poliție i-au spus că trebuie să aplice la interviu cu biroul Organizației Națiunilor Unite în țara cu frontieră cu România. A venit din Franța înapoi însoțit de poliție ca să ia interviul cu noi odată la Padinsky-Skela lângă Belgrad.

Nu a trecut mult și un tractor cu remorcă deschisă a venit agale. La semnul meu a oprit și tractoristul mi-a arătat remorca. Am găsit un loc printre gospodari și lăzile lor cu fructe. M-au întrebat și le-am spus cum am „sosit” în noaptea aceea și le-am explicat ce intenții am când ajung la oraș. Toți înțelegeau românește chiar dacă nu vorbeau. Mi-au oferit o pară mare și struguri. Era o zi frumoasă și șansa mă ajutase până acum. Eram convins că nimic nu m-ar mai fi putut speria acum după ce am evadat din România.

Eram curios să vad cu ochii mei piața din Negotin în zi de târg. Petecusem doi ani pe insulă la doar 25 de kilometri de orașul sârbesc și la 75 kilometri pe șosea de Turnu Severin. Eram printre cei fără pass de trecere deși noi partea Românească constructorul și montajul lucrăm și la hidrocentrala jugoslavă. Temporar grăniceri se mutaseră pe malul jugoslav. Izolarea din insulă crease o frustrare care urma să-o vindec curând.

În vara lui 1980 am fost supravegheat zile și nopți pentru o săptămână. Cineva mă văzuse înotând după program – se întuneca atunci – în canalul dinspre malul Românesc. Apa din canal era mai caldă decât apa la robinet. Nu eram interesat să întâlnesc patrulele de pe partea cealaltă. Într-o seară șeful Securității din insulă s-a auto-invitat să jucăm table și să bem din vinul lui roșu de producție locală. Locuia singur la două uși distanță în aceeași clădire. Am jucat conservativ și am pierdut, dar nimeni nu m-a mai urmărit de atunci. Era un ofițer bine instruit, bun pescar, și gata cu o glumă nouă de câte ori ne întâlneam. De aceea am ales să trec pe oriunde dar nu din „insula lui.”

În piața plină de lume și culoare din centrul orașului l-am ajutat pe tractorist să-și descarce lăzile cu fructe. M-a însoțit prin piață până am găsit o țigancă dela care am cumpărat un ceas care funcționa. Țigancă a acceptat banii mei uzi.

La plăcintăria din colț tractoristul a ținut să-mi cumpere o brânzoaică. N-a vrut să primească niciun ban dela mine, nici din banii primiți dela tâmplar pentru transport. Mi-a spus că nu vine cu mine mai departe și mi-a arătat dela distanță unde este poliția. Era cam ciudat cum a spus-o dar am fost de acord. Ne-am urât noroc, cum se face în așa împrejurări.

Era 9:00 am. când m-am prezentat la primul ofițer întâlnit în clădirea poliției. Câțiva erau în haine civile. Primul lucru mi-a cerut cuțitul nu buletinul de identitate. I-am spus adevărul că l-am uitat de cealaltă parte a Dunării împreună cu vodca și țigările. Nu i-am spus că n-am nevoie de un cuțit pentru apărare. Clasele de karate luate în particular pe bani, împreună cu alți tineri Dumineca, m-au ajutat să descopăr puteri încă existente în mine. Am practicat serios să micșorez diferența de experiență dintre mine și ce mi-ar oferi strada sau un grănicer. Poemul ”If” o spune mai bine:

**De poți forța nerv, inimă și vână
Să te slujească după, după ce-au apus,
Și piept să ții, când nu mai e stăpână
Decât Voința, și numai ea le strigă: ”Sus!”**

Inspectorul specializat în frontieriști era acolo gata pentru mine și a completat competent hârtiile necesare. Vorbea românește perfect. După numai o oră și jumătate la despărțire mi-a spus că va mai fi un interviu din partea securității din Belgrad din cauză că am lucrat și pentru partea sârbească la Porțile de Fier II în perioada 1980 – 1982. A plecat cu toate hârtiile lui ținute într-o geantă cu mânerul legat cu o sfoară. A fost profesional în tot ce a făcut și i-am simțit simpatia sau compasiunea. Nu știu exact ce era. Eram perfect inocent despre viața de refugiat.

Ce voiam se împlinise, scăpasem din România. Eram complet nepregătit pentru procesul de emigrație. Oricum atunci am încercat să-mi amintesc ce fapte din activitatea de șantier cu Sârbii

ar putea să-mi creze probleme. Ca inginer șef la montaj urmăream ca lucrarile sa fie de calitate și în sincronism cu stadiile de construcții, ce atâta filozofie!

Un ofițer mândru în uniformă, fluent în Română m-a luat să mergem în alt loc dincolo de centru. Vorbea despre concediul petrecut în România unde fuseseră invitați de Judecătoria din Brașov. L-am întrebat dacă îi place de Ceaușescu. Nu mi-a răspuns la întrebare. Atunci mi-am amintit că nu am trimis o ilustrată măcar, să-l anunț pe unchiul George că am trecut fain. Acum era prea târziu. Deja ajunsesem la o clădire veche cu o singură încăpere unde o dactilografă și o duduie tânără mi-au completat o sentință la 20 zile închisoare pentru trecerea frauduloasă a frontierei jugoslave. Le-am spus de problema mea cu scrisoarea. Fetele s-au uitat una la alta și mi-au dat un plic și o hârtie. Am trimis salutări și am semnat cu alt nume. Polițistul a acceptat banii tâmplarului pentru timbru. Scrisoarea a ajuns la destinație, dar unchiul a ținut secret mesajul. Nu a spus la nimeni nici chiar Marinei; și așa trebuia să facă. Marina a fost interogată de multe ori direct sau prin „prieteni.” Nu știa și nu avea nimic de ascuns deși bănuia adevărul.

În Septembrie colegii dela minister și foștii colegi de pe șantier mă căutau pe mine sau rămășițele mele prin canale la Rovinari sau alte locuri. Pentru toți era mai bine să fiu dat dispărut decât fugit în Jugoslavia. Marina niciodată nu s-a îmbrăcat în doliu pentru mine, simțea că trebuie să fiu în viață. La toate trei interogatoriile pe care le-a avut într-o zi, ea a spus adevărul ca nu știe unde am disparut ori ceva în conexie cu asta. Foarte important, nu au fost întrebări despre articolele mele.

Oricum primii pași spre libertate au fost spre închisoarea Negotin unde am întâlnit „pelicani” și „iepurași” fugiți ca și mine din România prin apă sau pe uscat.

Capitolul 4. „Pelicani” și „Iepurași”

Timpu petrecut între 16 August și 2 Septembrie la Negotin și în împrejurimi a fost cea mai bună vacanță din ultimii cinci ani. Eram optimist din cauza trecerii reușite și eram recunoscător autorităților sârbești pentru ajutorul lor umanitar. Populația sârbească ne hrănea cu mâncare bună la muncă pe câmp, la ferme, la mutări mobile ori în ateliere ca al tâmplarului din Mihailovăț. Toți știau de situația noastră în România, depre programul de înfometare și fiecare discret își arăta compasiunea. Vremea a ținut frumoasă și era o plăcere să lucrezi în aer liber pe dealuri cu priveliști minunate. Sufletul meu acumula speranțe pentru viitor și trupul devenise mai puternic în ciuda situației de pușcăriaș.

Închisoarea din Negotin văzuse zile mai bune în timpul Imperiului Austro-Ungar acum vreo 100 de ani. Acum era un loc aproape anonim între o grădină de zarzavat și niște clădiri joase acoperite de viță de vie.

La recepție un ofițer tânăr mi-a luat tubul de respirat, radioul alb și banii pe care le-a pus într-o pungă undeva și mi-a arătat patul meu în camera #10 destinată prizonierilor sârbi. După primirea asta călduroasă ofițerul m-a trimis în curtea interioară.

Prizonierii erau la muncă așa că, numai două persoane cu răni la subțioară tăiau pe o masă afară varză și ceapă pentru cineva din bucătărie. Bucătăria era o bărcuță lângă cișmea - o țevă cu robinet și o bordură de ciment care să limiteze curgerea apei la canal. Curtea interioară în formă de L era pavată între clădirea principală și bucătărie și scelipea de curățenie. La dreapta era o grădină cu trandafiri iar dincolo de flori se vedeau patru uși din scânduri una lângă alta. Nu era nevoie de nicio inscripție ca să înțeleg destinația lor. Era liniște și pace acolo.

La Moscova în 1980 la marea expoziție a realizărilor Socializmului Sovietic destinată mai ales vizitatorilor străini, toaletele lângă pavilionul cu sateliți și rachete nu aveau uși. Utilizatorii luau poziția și citeau Pravda, numai un gard îi despărțea de vizitatori. Se pare că în URSS dreptul de a fi singur la toaletă era un privilegiu.

Toaletele pot să dea adesea o impresie depre nivelul de civilizație și cultură în interiorul unei întreprinderi sau al unei închisori vechi.

Tinerii compatrioți m-au întâmpinat cu vestea că în dimineața aceea sârbi au trimis la pod o mașină cu "pelicani și iepurași." Cel mai țigănos mi-a explicat că prizonierii au fost încătușați la mâini cu intenția să fie dați grănicerilor români la podul hidrocentralei Porțile de Fier I. Întotdeauna povestea cu podul mai dădea și detalii despre tratamentul brutal aplicat de grăniceri tuturor fugarilor. Fiecare cu imaginația lui mai putea adăoga și vizualizări cu detalii.

Intuiția mi-a spus că numai un provocator sau un prost ar avea interesul să povestească despre pod și pedepse – după o trecere reușită - ca să distrugă moralul celor din jur sau să vorbească ca să nu adoarmă. Unii fugari fuseseră culeși și aduși de polițiile locale, nu toți se predaseră singuri ca mine. Mai erau și alte diferențe care afectau gradul de determinare și voință al fugarilor de a emigra definitiv. Normal era ca cei cu planuri de viitor să rămână focuși pe ce-i ajută să meargă înainte, adică după trecerea cu succes a frontierei pasul următor ar fi fost să execute fără probleme cele 20 de zile ca să ajungă la Belgrad pentru interviu. Asta a fost și încă este părerea mea.

Desigur trimiterea fugarilor înapoi oricare ar fi fost ei nu era o veste bună. Este știut că acelaș eveniment nu este perceput la fel de toți. Depinde de ce înțelege fiecare. Pentru un individ timorat orice fapt stressant va produce frică și iar frică cu fiecare nouă știre negativă. Trebuia să am grijă cu cine am de a face în închisoare. Dacă au fugit din România nu înseamnă că automat toți se califică ca dizidenți politici.

Chiar și acum în SUA după atâția ani, limba română vorbită mă face atent la semne de duplicitate. Cred că sunt paranoic, dar noi toți românii am fost cu două fețe cel puțin. Mă gândesc la motivația din spatele cuvintelor, ascult la ton și inflexiunea din voce, privesc la gesturile persoanei până mă dumiresc și pot să iau o decizie bazat pe intuiție. Așa am evitat câteva greșeli în trecut.

Când inspectam santierul termocentralei din Suceava, cam o dată pe lună locuiam la hotelul din centru, in aceeași cameră cu două paturi rezervată pentru inginerii in delegatie la șantier. De obicei recepționistele mă lăsau singur, numai dacă era aglomerat alt delegat ocupa patul gol. Era de presupus că oricum ne știam dela șantier.

În 1988 un tânăr cam șifonat probabil un agent de securitate era în camera mea. Dormise îmbrăcat toată ziua și acum seara când eu beam un ceai cu pâine și brânză, el a dat drumul la TV. Programul de numai două ore și jumătate era ca de obicei despre Ceaușescu și mărețele realizări ale "epocii de aur." Toată lumea normală sătulă de minciuni se uita la televiziunile țării din jur. După câteva momente a venit cu întrebarea: "Ce gândești despre marile realizari prezentate la TV?" I-am răspuns: "Tineri, sunt bucuros pentru tine că vei apuca vremuri și mai bune in viitor." Acesta este modul de a vorbi cu dublu sens. L-am lăsat să creadă ce vrea, adică Ceaușescu va face minuni sau va cădea și situația în România se va schimba. Am stins lumina mea și am adormit.

Aici cititorul trebuie să afle că inspectorii ca mine erau cumva urmăriți de personalul vice-prim-ministrului Dincă. Dincă fusese poreclit "Te leagă" pentru exemplul pe care îl dăduse arestând la Galați inginerii care nu dădeau rezultatele așteptate. Eram un inspector de urmărit iar vizitatorul și-a făcut numărul. A lăsat o legitimație de student pe noptieră și a plecat în aceeași seară.

Dimineața am dat legitimația recepționistei zâmbitoare. Personalul hotelului trebuia să fie pe felie cu securiștii, cu contrabandiștii de țigări din URSS și cu țiganii care în cârdășie cu poliția prăduiau pe turiștii străini.

Securiștii habotnici antrenați de KGB dispăreau la pensie, iar noua generație educată cu limbi străine gândea mai bine situația. De când cu fuga generalului Ion Mihai Pacepa și cu Ceaușescu in controlul Securității și al armatei, mulți se gândeau la alternative. Speram ca execuția lui Ceaușescu să fie plănuită și înfăptuită de securiștii lui.

Erau zile când în București simțeam aerul otrăvit cu aerosoli calmați ca să țină populația să nu se revolte spontan. Felul cum percepeam era distorsionat de ură in prezența lui Ceaușescu. Când cavalcada lui cu Mercedesul blindat trecea spre Comitetul Central tot traficul de mașini era oprit. În fața cavalcadei, mașini in viteză semnalizau tăcut cu faruri albastre. Mercedesul negru era încadrat de mașini pregătite să lovească orice atentat de pe trotuare. Trotoarele erau infectate cu două feluri de securiști: tinerii la costum și cravată și travestiții în gospodine cu sacoșe sau bătrâni. De doua ori pe zi era această paradă a puterii. Cred că la vizitele prin țară și ocazional erau folosite dubluri ale dictatorului.

Ceaușescu a dovedit abilități extraordinare în modul cum a controlat pe cei din jur. După ce a ajuns la putere și-a îlăturat competiția și a pus în pozițiile importante oameni de paie timp de 25 de ani. El a controlat viețile oamenilor din jur cu informatori care erau supravegheați la rândul lor de alți informatori. Bineînțeles că toate telefoanele aveau ascultători și microfoane. Două din trei persoane erau informatori în București. Fiecare în România, informator sau nu, avea o viață ascunsă. Asta este boală pentru suflet și caracter. Fiecare voia să supraviețuiască, dar nu toți și-au vândut sufletul diavolului. Sistemul se baza pe raportarea bancurilor pe seama Ceaușeștilor, comentariile la Europa Liberă sau a discuțiilor la cozile pentru alimente pentru măsurarea

temperaturii psihice a populației. Sistemul se folosea de informatori și pentru răspândirea zvonurilor dorite prin aceiași indivizi. Nu cred că acești oameni erau mândri de ceea ce faceau dar tupeul lor nu avea limite.

În Sptembrie o ”prietenă” de-a noastră a venit la Marina să se plângă că din cauza mea, pentru că eu am plecat și ea n-a știut, a pierdut poziția or banii de informator.” Am fost la minister și știu că a avut delegație pentru Portile de Fier II. Escrocul a trecut pe baraj” Marina a rugat-o să plece imediat spunându-i că nu știe nimic despre dispariția mea.

Într-un fel ca inspector lucram cu informații, dar mult mai specializate. Era nevoie de ani de experiență pe șantier să informezi despre dezvoltarea investițiilor energetice. Eram inginer și sistemul mă folosea ca informator de specialitate tehnică. Aveam o legitimație de la minister care îmi dădea acces în instalații dar și la cantinele partidului din afara Bucureștiului. La Suceava mai puteam cumpăra câte ceva să duc acasă, să avem ce pune pe masă pentru copii. Era foarte umilitor dar situația cu alimentele devenea de la o zi la alta tot mai grea. Luasem decizia să fug și fiecare zi care trecea mă motiva tot mai mult s-o aduc la îndeplinire.

Atunci în lumina lunii pe malul Românesc al Dunării am terminat cu viața dublă. Acel cineva din mine care făcuse compromisuri era mort. Pe malul celălalt al fluviului am fost renăscut pentru o viață nouă. Poziția mea era clară dar pentru moment trebuia să mă descurc în grămada de gunoi cu marca Ceaușescu care era aici în Jugoslavia.

În curtea aceea la Negotin am realizat că trebuie să fie informatori și provocatori printre fugari. Suspectam pe toți numai pe sârbi nu. Speram ca aici să întâlnesc pe cei pe care îi căutasem să mă asociez în războiul meu împotriva lui Ceaușescu. Eram complet greșit.

Am găsit la Negotin un grup de tineri ”selectat natural” care acceptaseră riscul și își asumaseră responsabilitatea faptelor lor. Cei mai mulți erau între 20 și 30 de ani, foarte puțini de 40 și de ani ca mine și numai unul de 70 de ani. Bătanul pensionar voia să ajungă în Germania la fiul său, dar sârbi au decis pentru el să fie trimis la pod pentru trecutul lui ”fascist?” Țigani și cei cu închisoare de făcut erau trimiși la pod în trei sau patru zile.

Există desigur o listă a fugarilor urmăriți de lege, o listă prin Interpol ori un aranjament între poliții. Mă întrebam, eu pe ce listă sunt? Prima consecință a acestei situații era ca de la muncă unii fugeau fie înapoi ori către alte țări ca să evite sentința de frontieriști dacă erau înapoiți la pod.

Nu înțelegeam cum Sârbi puteau cerceta despre mine fără să alerteze securitatea Română. Eram norocos ori amânaseră decizia în cazul meu așteptând un preț mai bun? Nici acum nu știu, dar bănuiesc că existau mulți informatori sârbi în România, iar ambasada Jugoslavă avea și ea alergătorii lor. Oricum în lipsa altor informații care să schimbe datele ecuației, încrederea mea în dreptul meu la interviul cu ONU în Belgrad era de nezdruncinat.

La Negotin în camera #10 mai erau cu mine zece tineri sârbi numiți ”cântăreți.” Își executau pedeapsa în vacanță, pentru că se asociaseră și cântaseră versuri interzise de regimul lui Miloșevici.

Sârbi aveau privilegiul să-și aleagă când să-și execute pedeapsa de închisoare. Cei care lucrau în străinătate aveau posibilitatea să aranjeze perioada de închisoare într-un an, firește numai

pentru infracțiuni mai mici, nu și pentru omoruri. Cinci alți prizonieri sârbi se aflau acolo pentru violență și bătaie la băutură între vecini pentru hotarele proprietăților lor. La muncă ei erau paznicii noștri. Noi evitam să avem probleme cu ei și ei la fel.

Limba Română vorbită de partea asta a Dunării suna arhaic și avea un accent specific. Pe înserate în curtea albă ascultam la basmele povestite de un sătean, muncitor în construcții din Kladovo. Era de aproape 50 de ani dar arăta mai tânăr. Ochii negrii și mustața bine tăiată îi dădeau prestanța unui actor. Căra cu el o comoară de folclor nealterată transmisă oral din generație în generație din timpuri de demult. Dunărea conectase mai mult decât despărțise cele două țări. Se crease o comunitate vorbind aceeași limbă pe ambele maluri mai înainte ca Rușii cu ajutorul lui Churchill să creeze o frontieră ucigătoare.

La Moscova în Septembrie 1944 miniștrii de externe ai Marii Britanii, Eden și Uniunii Sovietice, Molotov folosind indicațiile liderilor lor au creat o hartă a sferelor de influență după război. Mai târziu la Ialta, în 15 Februarie 1945 la întâlnirea la vârf dintre F. D. Roosevelt, Churchill și Stalin s-a decis viitorul pentru Europa și Japonia. România era parte a zonei Sovietice dar Yugoslavia numai 10%. Pentru restul de 90% Britanicii și Americanii care îl ajutaseră pe Tito cu instructori și armament în lupta de partizani contra Germaniei, l-au ajutat să creeze un stat Jugoslav unind Serbia, Croația, Muntenegru, Slovenia și Bosnia-Herțegovina. Baza NATO din orașul liber Triest urma să asigure mai multă libertate pentru populația Jugoslaviei și controlul NATO în Marea Adriatică și în Marea Mediterană.

România a fost dată rușilor cadou ca flota și traficul sovietic din Marea Neagră să nu aibe acces la Marea Mediterană și Oceanul Atlantic decât prin strâmtoarea Dardanele cotrolată de NATO în Turcia. Sferele de influență au rămas reale până la reunificarea Germaniilor și căderea imperiului Sovietic în 1989-1990.

Persoanele cu educația și poziția mea în minister defectau călătorind în alte țări ca turiști ori în delegație. Eu am ales să fug în secret. Atâta timp cât familia mea era ferită de represalii pentru că nu știau nimic, planul a lucrat bine.

Capitolul 5. Vacanță la Negotin

La muncă în fiecare zi era ușor să mă integrez cu tinerii plini de energie. Cred că arătam cam "exotic" în pantaloni de salopetă și cu ochelari, dar încă mă mișcam bine. Acolo la Negotin tinerii mi se adresau cu "Profesore." Mi-a plăcut să predau, ca inginer am făcut de toate. La muncă vorbeam și curând fiecare știa povestea celorlalți. Multe treceri de frontieră erau incredibile acte de curaj.

O femeie însărcinată în nouă luni a înotat Dunărea și a dat naștere un copil sănătos în Serbia. Ziarul local a scris despre ea.

Un fost jucător de polo a innotat 25 minute în amonte de Portile de Fier I, la pod, la ora 2:00 ziua cu privitori de pe ambele maluri. Sîrbii i-au dat haine și ce avea nevoie, trecuse numai în slip.

Un tip tânăr care nu știa să innoate s-a legat între două canistre de 20 litri din plastic, iar pentru auto-apărare avea o țevă umplută cu expoziv făcut în casă.

Majoritatea ”pelicanilor” folosiseră camere de bicicletă, automobil, tractor și palete de pig-pong sau tăietoare de carne, etc. pentru vâslire mai eficientă.

Doi tineri înotînd l-au cărat pe al treilea între ei ținîndu-se de un baston pentru că suferea la picioare de o boală degenerativă și nu putea merge fără bastoane sau ajutor. Toți trei erau din Transilvania și știau cât de greu era să treci în Ungaria. Motivația fugii lor venea din faptul că îngrijirea or tratamentul medical nu era posibil în România și voiau să dea o șansă prietenului lor.

Lucrători dela șantier au folosit o plută și propulsie ca de rachetă dela butelii de oxigen – altfel folosite la sudură. ”Motorul de rachetă” a luctat aproape cinci minute, destul pentru doi kilometri.

Erau puțini căsătoriți. Era o singură fată care fugise la Dunăre după bărbatul ei. Probabil cu informațiile date de el.

Era un grup de ”Germani” care trversaseră cu bărci de cauciuc ajutați de un ”ghid” să ajungă la Dunăre.

Deșteptarea se dădea devreme la 5:30 înainte de răsăritul soarelui. Era permis să ne bărbierim cu ce aveam. Unii aveau și pastă de dinți. După ceaiul cu pâine și marmeladă la 6:30 eram așezați în formație pe trei rânduri pentru distribuție la muncile din ziua aceea. Primeam câte un pachet de țigări și eram duși la muncă cu autobuzul sau plecam pe jos însoțiți de câte un sârb. În fiecare zi am avut de muncă ceva diferit în locuri diferite.

Majoritatea lucrărilor erau la ferme curățind și vopsind adăposturi pentru animale sau oi. Am încărcat și descărcat saci cu semințe la siloz. Ne organizam între noi și timpul și treaba treceau repede. Mîncarea era bună și îndestulătoare.

Într-o zi împreună cu un sârb cam ofilit am ajutat la descărcat lăzi de sticle cu limonadă într-o fabrică de îmbuteliere a băuturilor. Sârbii lucrători în fabrică ne încurajau să bem ca și ei tărie. Fiecare muncitor dădea semne de euforie. Am băut mai mult limonadă aproape că nu mai aveam loc pentru mîncare la prînz. Sârbul meu dispăruse probabil acasă, pentru că a apărut la sfîrșitul programului. Am plătit norocul din acea zi cu plivitul burienilor din grădina de zarzavat a închisorii, lucrînd cu capul în jos. Încercați dacă aveți curiozitate să vedeți cum este. Deși nu am băut mult mă resimțeam.

În alte zile am mutat mobilă de birou la o întreprindere, câțiva au reușit să vorbească în România.

Un tânăr din grupul German lucra în fiecare zi la tâmplarul din Mihailovăț și mi-a spus că meșterul a întrebat de mine, așa că i-am trimis salutări.

Am cules ceapă mare și frumoasă pe câmp unde buruienile crescuseră de înălțimea unui om. De câte ori aveam ocazia seceram buruienile cu picioarele, dar mi-am stricat pantofii cu atâta ”antrenament” de Karate. Totul are un preț, am plătit, dar nu mi-a părut rău.

Într-o zi înorată m-am îmbrăcat cu tot ce aveam și s-a nimerit să fie o muncă murdară și urât mirositoare. Îngrașământul chimic erau adus în saci cu un trayler, iar noi trebuia să-l răspândim cu un fel de morișcă atașată la o remorcă. Ne-am organizat în echipe și schimbam la fiecare grămadă de saci. Când la 4:30 autobuzul cu radioul cântător a venit să ne ia, șoferul ne-a privit și a dat din cap. Pe drumul de înapoiere a oprit și ne-a cumpărat săpun din banii lui. În serile următoare am fost ocupați cu spălatul rufelor.

În fiecare zi mai dispărea câte cineva dela muncă. Vedeam cum oameni talentați luau decizia să renunțe la șansa interviului cu ONU.

Mi-a părut rău de un tânăr bun jucător de șah cu o minte ageră – poate prea rapidă. La muncă – la cules de struguri - și-a pierdut nervii cu un gardian cam prost și a fugit renunțând într-o secundă la șansa pentru o viață nouă într-o țară democratică. Altul un bun povestitor – cu ceva ani de pușcărie în România – a fugit dela muncă și nu am mai auzit de el. Cred că planul lui era să ajungă în Grecia, aproape 400 kilometrii de unde eram.

Pe de altă parte Sârbii erau siguri că într-un fel sau altul populația va contribui la prinderea fugarilor. Soarta lor, fără ajutor din afară să ajungă la Viena sau în Grecia, era să fie prinși și predați direct la pod grănicerilor români.

Pentru mine nu existase ideea de ajutor din afară, nu mă gândisem să mai amestec și alte persoane în drama noastră, iar acum era prea târziu. De altfel cu moralul stăteam bine și număram cu grijă fiecare zi.

Într-o zi autobuzul ne-a dus la muncă mai departe decât fusesem până atunci într-o zonă cu dealuri minunat de frumoase, la o fermă de pui de găină. Misiunea era să manipulez finul într-un hambar mare și din când în când să încărcăm cu fân compactat niște tractoare cu remorcă. Am rugat un tehnician să-mi arate cum funcționează automatizarea fermei și spre surpriza mea mi-a îndeplinit dorința. Ba mai mult a venit cu un tractor cu lamă și a mutat finul ca să-l stivim mai ușor. După un prânz de poveste cu pui prăjiți, cartofi fierți și multă salată de roșii gustoase am organizat două echipe care să lucreze alternativ la încărcat cu schimbare la jumătate de oră. Era aproape timpul de plecare și terminasem schimbul meu așa că făcusem un duș și parte din noi ne uscam la soare pe iarba tunsă. Soarele și cerul albasru se oglindeau într-un lac în vale. Era foarte frumos acolo la soare numai hainele noastre răspândite și noi ”poluam peisajul.”

Doi oameni, probabil dela fermă, s-au apropiat de noi și au început o conversație în românește. Conversația devenise generală. La întrebarea ce ne facem dacă cealaltă echipă se oprește din lucru am răspuns că mă duc eu și termin ce mai este de făcut, dar pentru moment nu cred că va fi vre-o problemă. Încetșor întrebările lor au venit direct spre mine. ”Dece ai plecat din România?” Am

răspuns privind în depărtare la orizont, acolo unde ar fi trebuit să fie România ”Am plecat în speranța că în altă țară voi fi tratat ca o ființă umană.”

Aveam ceva emoție în voce, tipul în cămașe cu mâneci scurte, care stătea în fața mea s-a dat la o parte și a început o glumă despre Ceaușescu. Am încercat să observ individul în costum de culoare deschisă. Stătea în direcția soarelui și nu i-am văzut fața. Fusese cumva la Porțile de Fier II? Nu știu. Desigur acesta era cel de al doilea interviu aranjat de securitatea sârbă în acel loc. Uitasem de el și m-au luat prin surprindere. Erau mai aproape de biroul lor din Belgrad? Nu cred că vreau să știu.

Între 16 August și 2 Septembrie am avut aproape 60 de fugari în Negotin. Numai 45 au apucat să ia autobuzul pentru Belgrad și să aibe șansa unui interviu cu inspectorii dela ONU.

Am aflat de un băiat sub 20 de ani, care era la a doua tentativă de evadare din România. După condamnare și executia pedepsei la închisoare era aici foarte stresat la a doua tentativă știind ce va urma. Mi-a povestit foarte pe scurt cum fusese dat înapoi din Padinsky-Skela cu un an în urmă. De data asta trecuse împreună cu Nae un tînăr din Brașov, care se întâmplase să fie și partenerul meu la muncă, la cărat sau ridicat greutăți. Vorbind despre trecerea mea cu Nae, am descoperit că făcuse armata la grăniceri și știa locul pe unde am intrat în apă. Ei trecuseră departe de locul familiar. În caz că erau prinși, preferase să nu aibă de-a face cu ofițerii care l-ar fi recunoscut. Băiatul fusese aproape omorît în bătaie. L-au eliberat după câteva luni considerînd vîrsta de atunci, sub 19 ani și că era la prima condamnare. Nu ar fi avut nici un viitor în România lui Ceaușescu oricum. Frica îl măcina, dar a fost în stare să-și încerce șansa încă o dată pentru un ”bilet” spre Canada sau Australia.

Am fugit din România târîndu-mă pe burtă printre bălării și asta nu se uită ușor. Știam că mă voi întoarce ”călare pe un cal alb” sau deloc.

Am ignorat avertismentul despre Padinsky-Skela. De asemeni la Negotin bucătarul m-a sfătuit să folosesc numele meu de rezonanță Germană ca dovadă a etnicității. Este adevărat că nașul meu de botez în 1943 se numea Ernest, dar ar fi fost o minciună prea mare. Nu înțelegeam prea multe atunci. Trăiam cu convingerea că sârbii erau acolo să ajute în mod umanitar. România nu a avut niciodată un răzoi cu Serbia.

Tatăl meu tînăr fiind crezuse în alianța cu nemții. Era un economist bun și lucra la contracte de import echipament feroviar, fusese la Berlin în delegație și văzuse la fața locului energia și industria Germană. Știa că Germania avea un mare rol economic în Europa. Nașul era inginer constructor a doua generație, născut în România. Nașul a emigrat pensionar fiind în Germania în anii 60'. Strămoșii mei veneau din Transilvania din Munții Apuseni și zona Brașovului. Transilvania este un loc unde români, unguri, secui, sași și alte naționalități au viețuit pentru sute de ani. Nu știu mai mult despre etnicitatea mea.

Ultimele zilele la Negotin le-am petrecut în închisoare alegând fasolea bună de alte semințe și impurități. Ceaușescu vizita pentru o zi pe Miloșevici, probabil să semneze noi protocoale. Erau serioase temeri pentru un transfer peste noapte la pod, dar nu credeam că sârbii din Negotin ar fi

făcut asta. Am lucrat eficient, am vorbit puțin, într-un cuvânt am stat cât mai nebăgați în seamă. Prizonierii îmi spuneau ”Profesore” și cred că uitaseră numele real.

La televizorul din ”clubul” închisorii unde se juca șah ascultam ”Lambada” muzică samba și știri despre demonstrații anticomuniste în Leipzig în Germania de Est. Ceva important se întâmpla în ciuda Armatei Roșii prezentă acolo să țină granițele și sferile de influență de după al doilea război mondial.

În 1985 împreună cu soția și băiatul nostru de 16 ani am vizitat ca turiști pentru prima și ultima dată Germania de Est. Era dificil să găsești un loc mai retras unde să punem cortul pentru noapte, pentru că după fiecare frunziș era câte o instalație sau baracă militară sovietică împrejmuite cu sârmă ghimpată.

În centrul Dresdei lângă palatul Zwinger, vizavi de catedrala gotică bombardată de Americani în 1944 păstrată așa de comuniști până în 1987, ca dovadă a atrocităților din cel de al doilea război mondial, am asistat într-un teatru improvizat pe stradă la pantomime și comedii jucate de tinerii actori dela conservator. Mulți spectatori erau în uniforme militare Sovietice cu faimoasele șepci ca farfuriile. La sfârșit când asistența arunca cu monede, am văzut un clovn culegând o kopeikă rusească de pe jos, a mirosit-o, a gustat-o, a arătat-o la public și a aruncat-o cu dezgust departe. Publicul și noi am aplaudat. De ani de zile era o atmosferă explozivă. Am văzut spectatorii Germani mergînd la operă îmbrăcați formal în costume și rochii de seară în ciuda faptului că erau lipsiți numai ca să arate ”barbarilor invadatori” disciplina civilizației lor.

La Erfurt la un turist-camp pentru tineret și studenți unde am făcut duș și am dormit în corturile lor, era interzis să privești la programele de televiziune din Germania Federală la numai 30 de kilometri depărtare. De unde eram se vedeau dealurile din Germania Federală. Pentru o secundă m-am pus în situația lor, și a fost îngrozitor. Marina m-a obligat să uit despre planul de a vizita Berlinul, și a trebuit să fiu de acord cu ea. Am părăsit Germania de Est, noaptea următoare am dormit în Cehoslovacia.

Capitolul 6. Padinsky-Skela

Autobuzul pentru Belgrad a sosit pe 2 Septembrie, trei zile înainte de împlinirea celor 20 de zile pentru sentința mea. La poartă mai era și un minibuz pentru pod. Minibuzul a plecat primul.

Era o zi însorită perfectă pentru o excursie. Autobuzul nostru avea aer condiționat și muzică dela programul de vacanță pentru Serbia. Magazinele ilustrate la dispoziție erau pe gustul poliției și au făcut călătoria o experiență plăcută. Autobuzul lua altitudine printre dealuri și păduri până am ajuns la un izvor cu apă limpede unde am făcut un popas. Nimeni nu a fugit așa că autobuzul a luat direcția Vest pe autostradă făcându-și loc printre mașinile cu numere și culori din toată

Europa. Se simțea prezența lumii libere în traficul internațional de sfârșit de vară. Șoferii noștri se schimbau din mers la fiecare oră până am intrat în Belgrad.

Traficul dela Sud la Nordul orașului prin centru a fost bară la bară și oglinzile laterale aproape se atingeau. Șoferul și panorama orașului a fost de toată isprava. Am ajuns la Padinsky-Skela la 3:45 pm., dar a trebuit să așteptăm în autobuz încă două ore. Apetitul nostru sănătos cerea de mâncare deja de ceva timp. Nu știam că această senzație va fi cu noi de acum încolo.

Birourile și recepția noilor ”locatari” se făcea pe un coridor ce lega două clădiri. Bucătăria și sala de mese erau în clădirea femeilor și a familiștilor. Până nu s-a terminat traficul pe coridor între clădirea bărbaților și cantină noi trebuia să așteptăm. În felul acesta se evita contactul dintre cei ”curați” din interior și noi. La plecarea din Negotin primisem toate obiectele și banii inclusiv tubul de respirat cu clema de nas.

Admiși înăuntru priveam prin pereții de sticlă afară așteptând să fim luați în primire și distribuiți pe camere. Un tip care știa să folosească țigările a aflat dela o persoană ”pe coridor” că geamul se schimbaseră recent după o încercare de evadare. Tipul ”nostru” a fost descoperit că își omorâse nevasta și a fost trimis la pod fără interviu.

Complexul de închisori Padinsky-Skela era situat între o mlaștină și un aeroport utilitar. Clădirea noastră relativ nouă nu fusese proiectată pentru prizonieri periculoși. Coridoarele mari, camerele cu tavane înalte, pereți de sticlă cu uși alunecătoare spre o curte cu pomișori, podelele de ceramică finisate frumos dădeau o impresie de hotel.

Proiectul fusese construit cu bani dela Organizația Națiunilor Unite ca să rezolve problemele umanitare pentru refugiații din țările vecine: România, Bulgaria și URSS.

Schimbarea s-a dovedit radicală: mâncare puțină, camere supra-aglomerate și teroarea cu trimisul înapoi în România. În fiecare Vineri un autobuz pleca la Vârșeț lângă punctul de frontieră Stamura Moravița în partea Românească - aceasta era varianta terestră pentru ”la pod” la numai 70 de kilometri depărtare.

Existau și povești despre interviuri reușite. În acel an numărul mare de refugiați i-a prins nepregătiți pe sârbi. În prima săptămână dela sosire etnicii ”Germani” și ”Unguri” erau trimiși în Germania de Vest și respectiv Ungaria. Românii trebuiau să-și aștepte rândul la interviu, cel puțin 30 de zile, să primească statutul de refugiați sau să fie respinși și trimiși înapoi.

Era acesta un tratament umanitar? Da, dar tratamentul era după standardele ”socialiste.” Câți putuseră să citească definiția refugiatului într-un dicționar străin? Câți indivizi pot descrie coerent discriminarea lor politică sau religioasă sau primejdia de a fi omorâți de sistemul de represiune în caz că erau trimiși înapoi? Experții ONU erau psihologi antrenați să descopere la interviu mai de grabă motive economice, care nu contau pentru statutul de refugiat. În opinia lor pedeapsa pentru frontieră nu era considerată destul de primejdioasă pentru viața oamenilor. Asta până în Noiembrie când doi indivizi predați cu mâinile încătușate au fost împușcați imediat la punctul de frontieră. Se pare că grănicerii fuseseră înlocuiți cu trupe de Securitate.

Marina la București fusese deja interogată de Securitate și rămăsese sub observație atentă. Pedepsa cu trimiterea pe șantier la Anina nu ”mergea” pentru că fusesem acolo, dar pedepsa cu trimiterea lui Alex la muncă în mină ar fi fost îngrozitoare.

Nu știu de ce era așa un interviu dificil și de ce erau trimiși așa mulți români înapoi. Să fie oare numărul prea mare de fugari și prea puține resursele primite de la ONU pentru acest program? Ori era un protocol secret cu guvernul Român – un refugiat înapoi pentru un camion de sare. Aceasta fusese înțelegerea în anii 80’ dar nu era nici-o veste de la radio Europa Liberă că mai exista acest comerț.

Fapt era că cei acceptați ca refugiați în Jugoslavia, erau numai un sfert din numărul fugarilor. Aici trebuie menționat că procesul de a deveni refugiat într-o țară democratică, avea două etape distincte.

Primul pas sau etapă de parcurs era să dai un interviu cu experții ONU și să fi acceptat în hotelurile amenajate pentru persoanele în tranziție în Jugoslavia. Primeai o legitimație și te bucurai de libertate între orele de masă. Dacă găseai de lucru primeai bani și mâncare la muncă.

Al doilea pas sau etapă era să aplici la ambasadele Canadei, Australiei și Statelor Unite ale Americii și să fii acceptat de una din ele ca refugiat. Acestea erau țările care primiseră aplicații o dată sau de două ori pe an. Desigur fondurile alocate pentru ajutorul noilor refugiați în primul an erau limitate și consulii aprobau pe măsură ce țările lor aveau nevoie de forță de muncă.

În Septembrie numărul de interviuri în loc să se mărească, s-a încetinit. Mai târziu am fost surprins de calitatea proastă a materialului uman ales pentru stadiul ”pe hotel.” Oameni ne educați cu caractere îndoielnice ori foști polițiști sau cu armata făcută la grăniceri. Acum gîndesc că numai cei cu antrenament militar pot face față la trecerea graniței.

Nu este corect pentru mine să judec pe fugari pentru că eram unul dintre ei. Eram la fel de ”lovit cu leuca” ca oricare din ei. Punctul meu este că suspectam că o fraternitate socialistă și ceva corupție la Padinsky-Skela ar putea lucra în procesul de selecție: ”Trimitem oamenii educați și obișnuiți să muncească înapoi ca să păstrăm valoarea iar restul scăpăm de ei - eventual ei să devină problema celor din Vest.”

Soarta celor întorși de la Padinsky-Skela – cei de valoare, cu bună atitudine către muncă - era să-și petreacă restul vieții în munci plătite prost și să toarne.

Numărul celor acceptați ”pe hotel” în acel an era aproximativ 5000 aproape dublu de cât prevăzuseră în bugetul pentru refugiați. Știu aceste numere de la un român de origine sârbă care petrecea timpul și în camera noastră dar și pe coridor. Dar mai bine să las faptele să vorbească.

Sârbii făceau jocurile iar noi mizăm pe regulile lor ambigue. Teoretic fiecare avea dreptul la o oră de interviu. Singurul meu țel era să ajung la acel interviu, dar s-a dovedit că asta nu va fi așa ușor.

”Iepurașii” veneau dela închisoarea din Vârșeț unde tratamentul fugarilor fusese oribil. Sârbii băteau prizonierii. La Negotin eram respectați. Într-o seară pentru că am rămas ”agățat” la televizor a trebuit să șterg podeaua clubului cu o cârpă udă. În altă zi se dăduse un ordin ca toată luna din grădina de trandafiri să vină pe partea asfaltată. Îmi pusesem ceva rufe pe sfoară la uscat și eram în slip, nu observasem comanda și gardianul, ofițer de fapt, m-a atenționat pe umăr și în glumă m-a atins la spate cu o nua scurtă. Asta este tot ce-mi amintesc. Iepurașii, cei mai mulți ”pocăiți” trecuseră prin pedepse fizice și situația curentă, deși fără bătaii, nu-i ajuta să se relaxeze.

În camera #7 la Padinsky-Skela eram 42 persoane în cinci paturi suprapuse. În paturile metalice fără saltele aveau loc 20. Pe podeaua de ciment acoperită cu saltele dormeau restul. Cei de origine sârbă, mai de încredere, dormeau pe coridor. Un tânăr înalt pe care l-am numit ”Bufniță” pentru că îi plăcea să discute noaptea, dormea sus pe dulapul despărțitor între cameră și toaleta turcească. Până și la toaletă dormea cineva. Banuiam că el este informatorul inspectorului sârb interesat unde sunt ascunse tăietoarele de unghii sau lamele de ras. Poate că raporta și traficul de noapte la toaletă.

Într-o săptămână am fost așa de aglomerați că am făcut hamacuri din pături între paturi deasupra celor de pe saltele. Individul care a avut această idee sforăia îngrozitor, iar ziua ne povestea cum mama lui va veni din SUA cu bani să negocieze libertatea lui. Nu cred că mințea pentru că a dispărut repede.

În clădirea noastră erau nouă încăperi similare. Îmulțind cu nouă și adăogând și pe cei din secția de femei și familiști cred că eram cel puțin 500 fugari de procesat într-o facilitate făcută să găzduiască probabil 140 de oameni. Numărul de 40 persoane pe cameră a durat până în Ianuarie 1990. Îmi plăcea să cred că Sârbii voiau să proceseze o sută de fugari pe săptămână, împreună cu Ungarii și Germanii care plecau fără interviu.

Primele trei nopți am dormit pe jos pe saltea. După ce un specialist în trecerea frontierei cu trenul a plecat pentru Germania am găsit o jumătate de pat la etaj. Colegul de ”cameră” era un bun cântăreț Penticostal. Nu voiam să dorm ziua, așa că noaptea dormeam bine. Dimineața după câteva întinderi de brațe și picioare intram în ritmul de zi.

Am dat o parte din țigările mele în schimb pentru o periuță de dinți și o brichetă. Periuța mi-a dat-o un tânăr care știa că nu luase interviul și acceptase ideea să fie dat înapoi. Gândurile despre familie îl măcinau. Sper că a avut noroc și a învățat ceva din experiența Jugoslavă.

După masa de dimineață cu ceai, pâine și marmeladă se făceau strigările pentru interviurile din acea zi. Rîndul la interviu îți venea în ordinea sosirii la Padinsky-Skela. Mai aveam până atunci. Pentru noi cei închiși în camera #7 era jocul de șah, Biblia în românește, un dicționar Român – Englez de studiat și povești de povestit. Cântăreții Penticostali se rugau pe o muzică liniștitoare și îi ascultam cu plăcere.

Toată atmosfera plăcută era stricată de provocatori cu povestea bătailor de încasat la ”întoarcerea acasă.” Aici mai mult decât la Negotin povestea avea mai multe detalii.

Cei returnați erau trimiși la compania de grăniceri din zona prin care fugiseră. Acolo erau bătuți ca să întărească vigilența și moralul grănicerilor. Vorbind mereu despre această eventualitate era ușor să bagi frică în oasele celor mai "slabi de înger." Scopul provocatorilor era ca imaginația ascultătorilor să facă restul, până frica devenea o obsesie. Este greu să scapi din ghiara gândurilor obsesive. Vindecarea este să abată atenția la alte subiecte interesante și să eviți contactul cu provocatorii. Ultima soluție era mai greu de realizat în acele circumstanțe.

Capitolul 7. Despre acest neiertător minut

La 14 ani citisem "Pe aripile vântului" de Margaret Michell. Mi-a rămas în minte o propoziție, care m-a fascinat. După război, la Tara, Scarlet care nu știa ce înseamnă munca, rămasă singură reponsabilă cu viețile celor din jur într-o fermă distrusă, evaluând situația a spus: "La asta o să mă gândesc mai târziu." Și s-a apucat de muncă. Această propoziție mi-a dat un îndemn să amân în viața mea gândurile negative oricum nefolositoare. Situația se schimbă prin muncă.

Desigur mulți scriitori clasici mi-au dat exemple de caractere de excepție în situații excepționale. Tinerii au nevoie de modele de urmat mai ales când văd vieți distruse în realitate. Alte cărți ca "Insula Misterioasă" de Jules Verne sau "Robinson Crusoe" de Daniel Defoe m-au ajutat să cred în rațiune și voință. Se poate obține succesul muncind inteligent și optimizând resursele limitate cu răbdare.

Atâta timp cât în România se propovădia crearea "omului de tip nou" era de neconceput să crești în afara sistemului de educație. Sistemul Comunist crea oameni ușor de înlocuit egali în mizerie. Așa că citeam și prețuiam scriitorii clasici cu romanele lor despre valoarea acțiunii spre un scop care inspiră. Să înlocuiești stersul și necazurile de moment cu acțiune este o lecție pe viață.

Mult mai târziu am găsit noi înțelesuri la Legea a doua a Termodinamicii care se învață la Fizica de clasa șaptea. Definiția se poate scrie în multe feluri. Ce urmează spune și cea ce vreau să demonstrez: "Într-un proces de transformare a energiei există o parte din energie care se pierde în mediul înconjurător." Această lege a naturii are și un înțeles filozofic spre diferență de toate celelalte legi. Vă rog să ignorați deocamdată, înțelesul pesimistic, că totul are un început și un sfârșit sigur.

În aplicațiile tehnice aceeași lege se poate enunța: "Într-un proces de transformare a energiei ca să menținem procesul (arderea) este nevoie să adăogăm energie (benzină) din afara sistemului." Exemplul cel mai simplu este benzina consumată să mențină un motor de automobil folosit să producă energie mecanică utilă în ciuda pierderilor interne prin frecare sau căldură. Oamenii de

știință măsoară energia adăogată să compenseze pentru energia pierdută și asta se numește ENTROPIE. Dece este entropia importantă?

Metaforic această adăogată energie, pentru mine, este cheia înțelegerii rațiunii de a fi pentru rasa umană.

Putem spune: ”Un proces în natură, biologic, economic sau politic dacă nu este menținut cu energie, disciplină, voință și resurse materiale eventual se deteriorează și încetează.”

În ciuda faptului că oamenii nu trăiesc veșnic, noi putem învinge deteriorarea, procesele de degenerare, entropia, pe termen scurt, dar și în perspectivă. Fiecare om prin muncă orientată conștient poate să compenseze pentru cea ce se pierde natural și își poate impune ordinea voită. Obișnuim să spunem: ”Pune suflet în cea ce faci și vei reuși.”

Să fi sau să gândești anti-entropic face sens. Asta este cea mai bună alegere pentru omenire, sună prea grandios dar asta este părerea mea umilă. Pe marile șantiere unde monștrii de oțel sugeau viețile din noi ca să le reparăm și să producem energie și lumină în casele oamenilor, am învățat că tot ce se întreprinde are un preț și câteodată prețul este viața ta și uneori nu ai de ales și trebuie să mergi înainte.

Oamenii pot alege să construiască pentru viață, pentru pace, să studieze remedii împotriva bolilor și bătrâneții umilitoare, să creeze artă, să iubească. Este nevoie de multă educație, educație artistică și spirituală ca să ajungi la așa concluzii și este nevoie de multă voință să rămâi la această alegere. Beethoven a scris simfonii care transcend moartea compozitorului, creatorii piramidelor au inventat veșnicul simbolul al aspirației umane către ceva înălțător, valoarea anti-entropică este în semnificația care o poartă, o casă frumoasă, o mașină curată, o grădină îngrijită, un copil bine educat sunt tot atâtea moduri de a fi anti-entropic. Este cum am mai spus o rațiune de a fi.

Am meditat la versurile din finalul poemului ”Dacă poți...” de Kipling:

**De poți să umpli acest neiertător minut cu prețioase
Șaizeci de secunde la luptă aprigă îndemn;
Al tău este Pământul, el tot și toate
Și ce-i mai mult, copile, vei fi un OM.**

Mesajul este: Luptă cu entropia fiecare minut și fiecare secundă și vei fi cea ce se cuvine adică o ființă umană.

Sunt de acord cu tine, cititorule, ca să ajung la această concluzie a fost un drum lung și complicat și din cauza circumstanțelor. Nu este la îndemână să poți controla gândurile proprii și nici să acționezi când este mai confortabil să renunți. Nu este ușor să fi OM.

La Padinsky-Skela în camera #7 am povestit de tot felul și din ce am citit prin cărți. Multe erau despre lupte eroice împotriva organizațiilor corupte. Le-am povestit ce credeam despre asasinarea lui Kennedy, despre întâlnirea la nivel înalt Regan – Gorbaciov în Islanda, despre criza de

energie și accidentul dela Cernobâl. Le-am povestit povești cu spioni și mercenari. Tot ce citisem la Biblioteca Britanică era de ”vânzare” pentru o noapte liniștită.

Am încercat să discut despre Biblie cu Penticostalii. Am făcut o paralelă între noi și Avram și Sara emigrând în Egipt (Geneza 12). Comparam piramidele cu zgârie-norii și alte declarații vamale la vremea acea și acuma, tot felul de detalii pe care Penticostalii au refuzat să le comenteze. Când le-am văzut fețele era prea târziu. Mi-a părut rău de episodul cu povestea Biblică, nu meritase să-i pun în situația de a gândi. Știau să cânte și asta era destul.

Altă metodă de petrecut timpul era să stimulăm pe cei cu chef de vorbă să povestească despre momente plăcute din viață, sărbători și obiceiuri la țară, povești depre frontieriști norocoși, recitări de poezii și imitații. Era acolo un individ care imita pe Ceaușescu vorbind. Acuma toți i se adresau pe numele dictatorului. Fugarii îl rugau să imite de câte ori ieșea pe coridor sau îl invitau să petreacă după amiezele în alte camere.

Îmi amintesc de doi indivizi cu nume ungurești. Făcuseră armata la parașutiști și la educația lor se mai adăogaseră câte doi ani de pușcărie pentru frontieră cu agravare pentru asociere în încercarea trecerii frontierei cu Ungaria. Erau acum la a doua încercare și trecuseră Dunărea în zona muntoasă, ”la Cazane,” 30 de kilometri amonte de Porțile de Fier I. Aveau ascunse în cusăturile dela pantaloni sârme de oțel bune la desfăcut cătușele la nevoie. Tipul mai tăcut a reparat un ceas cu un ac și multă răbdare. Folosea părul adus spre ochi și aproape de ceas să ”prindă” arculețele mici care săreau.

Colegul mai vorbăreț ne-a povestit cum au traversat și ne-a demonstrat o lătrătură care să intimideze câinii grănicerilor dacă era cazul. Au petrecut numai două nopți cu noi. Pentru noapte și-au ales să doarmă direct pe ciment sub măsuța fixată în podea lângă fereastra cu gratii groase. Fereastra nu se închidea și nu avea geam așa că noaptea în Septembrie târziu era cam rece și nimeni nu încercase să doarmă în briza de acolo. Parașutiști noștrii au lăsat o impresie puternică gardienilor când au dat cuțitele ”de vânătoare” spre păstrare. Totul în ei până la cel mai mic detaliu arăta voință și hotărâre de a izbândi de data asta.

După apelul de seară la 8:00 pm. un sătean din zona Timișoarei dădea semnalul pentru povestea de noapte. Din patul meu dela înălțime cu picioarele atârând, le dădeam și îmi dădeam pacea mentală pentru încă o noapte. Navigam acele ape tulburi cu oarecare succes. Camera #7 nu a arătat semne de stress și panică mai târziu în momente cruciale.

Capitolul 8. Amintirile așa cum au venit

Tot ce s-a întâmplat între prima și ultima săptămână la Padinsky-Skela îmi vine în minte numai ca amintiri și momente separate și amestecate.

În camera #7 eram zece veniți dela Negotin. Îi știam că erau de încredere. Nae, colegul de ”antrenamente” se separase de tânărlui partener la a doua trecere și acum încerca să doarmă zi și noapte. Penticostalii continuau să cânte. Ei se destressau și la fel și noi doar ascultându-i.

Știam că ”Curiozitatea a omorât pisica” dar într-o zi din sinceră curiozitate i-am întrebat ce știu Penticostalii de cum a răspuns Iisus întrbat fiind de Caiafa arhiereul ”Ești tu Hristosul, Fiul lui Dumnezeu?” Diferite evanghelii dau diferite răspunsuri: ”Eu sunt și veți vedea pe Fiul Omului șezând la dreapta celui Atotputernic și venind pe norii cerului” (Marcu 15), ” Tu ai zis. Și vă spun încă: De acum veți vedea pe Fiul Omului șezând de-a dreapta Puterii și venind pe norii cerului.” (Matei 26), ”Dacă vă voi spune nu veți crede.”(Luca 22)

Penticostalii nu erau pregătiți să răspundă sau să gândească un răspuns ori nu voiau să discute fără încuviințarea liderului lor, care se afla în altă cameră. Liderul se zicea că ascultă sau vorbește ”limbi” fapt este că obișnuia să dea prin executivi ce vers sau subiect să mediteze sectanții in fiecare zi. Ei cântau după un carnețel cu cântece scrise de mână și le mergea bine.

Gardienii s-au purtat corect cu noi. Unul care semăna cu Dean Martin tânăr, mi-a dat un pachet întreg de țigări în loc de jumătate ca de obicei. După masa de prânz am imprumutat dela el o ghitară, și colegul de ”cameră” a cântat până seara, când la podidit sângele pe nas. A mărturisit că slăbiciunea i se datora vieții de miner și celor doi ani de închisoare pentru frontieră.

Dean Martin s-a îndrăgostit de o fată frumoasă brunetă cu ochii albaștrii căsătorită cu un tânăr cam tăcut. Ei fuseseră cu noi la Negotin. Relația cu polițistul și nu numai cu el urma să se consume în lunile următoare. Companionul ei, că nu pot să-i spun altfel, nu părea afectat de ”traducere” cum ar fi zis Caragiale. Am mai întâlnit un cuplu, care nu s-ar fi lăsat despățiți nici pentru un moment.

Cu interviul în minte ne îngrijeam să arătăm cât mai bine. Așa că ne rădeam câte 20 odată cu un singur aparat de ras adus pe ascuns de un nou venit. Conta ce imagine aveai depre tine. Ras și cât de cât curat auto-încrederea radiată împrejur creștea. Orice amănunt devenea disprporționat de important în imaginația noastră atunci.

Un gardian înalt înarmat cu un revolver Colt ”Magnum Force” era poreclit ”Calul.” El ne-a distribuit pe camere la sosire. Ușile la camere se deschideau de obicei pe schimbul lui. Se purta confident și profesional. Afară pe coridor puteam să mergem la duș, să vorbim cu noii veniți sau să privim la televizor. Erau demonstrații pașnice în Cehoslovacia pentru un guvern democratic și noutăți despre demonstrațiile din Estul Germaniei pentru reunificare.

Un gardian nu așa solid era mare amator de șah. El a fost ”doctorul” meu in două ocazii. Când m-a văzut tușind mi-a dat două pastile din rezerva lui și am scăpat de viroză. Altă dată mă infectasem pe față dela rasul cu jumătăți de lamă montate în tuburi de pastă de dinți, și mi-a dat o sticlută cu spirt. Altă dată asistam la descărcatul pâinii la ușa din spate, gardianul a luat o pâine și mi-a dat-o mie. Dintro-dată zeci de perechi de ochi mă priveau. Am dat câte o bucată la fiecare, dar n-a ajuns la toți.

Despre mâncare nu vreau să vorbesc prea mult că nu după hrană eram noi acolo, dar nu era suficientă pentru cei mai mulți. Ritualul de mers la sala de mese de trei ori pe zi era complicat. Adjunctul directorului așa numitul "inspector" deschidea ușa la camere pe rând, câte una. Prizonierii se alinau în șir câte unul și conduși de un gardian treceam prin fața birourilor pe coridorul ce lega clădirile până ajungeam la sala de mese. La ghișeul bucătăriei primeam un singur fel de mâncare. Mâncarea venea în containere și era încălzită și servită de femeile din aceea secție a închisorii. Timpul pentru mâncat era scurt, dar suficient pentru inspector să colecteze obiectele tăioase, să verifice gratiile la fereastră și să primească raportul informatorilor.

Cu puțină îndemănare jumătate de lamă de ras poate deveni un fierăstrău bun să taie gratii de doi centimetri diametru, iar cealaltă jumătate montată într-un capăt de creion devenea o armă destinată să taie cuiva vena jugulară la nevoie. Am văzut toate astea într-un pahar în geamul boxei gardianului – ca o cabină telefonică - lângă intrarea principală.

Câțiva erau mai ciudați. Unul țipa că înghițise o lingură ori simula ca să evadeze la spital. A dispărut imediat. Altul a organizat o evadare în grup peste gardul grădiniței. Toti 12 au fost prinși într-o oră cu excepția ghidușului. Se grăbea să se ducă în România să mai aducă un transport. Etnicii germani care nu aveau pe cineva afară să plătească la Elena Ceaușescu pentru dosarul de emigrare, plăteau "ghizi de frontieră" și fugeau peste graniță ca noi.

Se fugea dela Padinsky-Skela după ce cădeai la interviu, ca să nu ajungi legat și prin pușcării în România. Cum ar fi fost să ajung acasă la Marina și copii după două luni de absență? Nu m-am gândit niciodată la așa o posibilitate, doar acuma după douăzeci și de ani contemplez variantele. Un coleg dela Rovinari și Anina, inginer, a fost condamnat pentru frontieră și târât în haine de pușcăriaș cu capul ras prin centrul Timișoarei atunci în 1989.

Pe la 15 Septembrie la Padinsky-Skela a venit o delegație din Suedia(?). Privindu-i cum ne priveau, mă gândeam, ori căutau pe cineva ori voiau să vadă ce "material uman" era pe piață la sârbi. Mulți fugari au luat "oportunitatea" să se plângă de mâncare puțină, că nu au săpun, de interviuri cu prea mulți respinși și celelalte. Bineînțeles că persoanele din fotografiile luate cu camere ascunse trebuiau identificate. "Calul" avea un teanc întreg de "rezolvat" și a cerut ajutor dela un fugar, care ne-a spus cum stăm. Acuma cred că "Calul" a vrut ca noi să știm cum suntem supravegheați. Nu avea nevoie de nici un ajutor.

Ar fi fost copilăresc să-ți închipui că nu ne ascultau și vedeau și în camere. În ciuda tehnologiei avansate inspectorul folosea informatori. Cred că avea o plăcere deosebită să vadă fugarii pierzându-și omenia. Unii luau țigări și probabil ceva mâncare în schimb pentru informații. Mă întrebam cum își racola informatorii? Veneau ei singuri la el?

Într-o zi s-a întâmplat să fiu ultimul la rândul pentru masă. Ușa la biroul inspectorului era întredeschisă. Tocmai treceam prin dreptul ușii când deodată inspectorul m-a împins din spate. Nu am înțeles ce voia și am continuat mersul la sala de mese considerând că a fost o provocare. Fusese un gest neașteptat și cumva agresiv. Câți au luat "oportunitatea ușii deschise" pentru un viitor necunoscut? Pentru informatori nu era nici-o garanție să ajungă pe hotel, era numai dezgust și umilință că te-ai vândut pentru nimic.

Foarte serios am considerat care e prețul meu? Am de vânzare familia și pe mine pentru o farfurie cu mâncare? Care era diferența dintre mine și un informator? Pentru mine devenise clar: Uram viața dusă în România, uram prea multe pentru rațiuni importante și curățasem deja conturile, nu mai făceam compromisuri.

Intr-o zi mâncarea a venit mai târziu și ne-a stricat burțile la toți. Următoarele ore toți am avut diaree. Partea proastă a fost că s-a înfundat toaleta și dădea pe afară. Băteam în ușă să ne dea acces la toaleta după hol. Dimineața următoare ceaiul a fost servit cu medicație și mizeria s-a oprit.

Doi tineri, cam proști, pentru că vorbeau de bătaile dela Stamora-Moravița s-au cerut voluntar să se întoarcă în România fără interviu. Alții au ”profitat” de ocazie să scrie mesaje sau numere de telefon pe partea mai albă din interiorul pantalonilor de blugi. Au plecat fericiți cu primul transport. Probabil ”schimbul” lor sosise.

Un alt vizitator care mai trecuse pe la Padinsky-Skela era un țigănuș frumușel din Timișoara. El se prezenta ca hoț de buzunare. Era vioi și bun comedian. El mi-a spus cum să păcălesc foamea ținând cureaua pantalonilor strânsă. În călătoria pe jos recomanda să mănânc semințe de floarea soarelui. La rândul meu i-am recomandat că pentru el, cu meseria lui, ar fi grozav să găsească banii ascunși de Ceaușescu în băncile din Vest.

Deși era nesiguranță și stress. Nu a existat vre-o bătaie sau amenințări la viață între prizonieri. Chiar și ”proștii” puteau să-și spună tâmpeniile cu pedepsele grănicerilor. Fiecare știa că orice bătaie însemna un motiv să pierzi dreptul la interviu și te trezeai cu un bilet gratis pentru Stamora-Moravița. Deși violența nu era o posibilitate reală, frica era irațională. Un fost pușcăriaș din București spunea că 30 de zile la Padinsky erau ca șase luni de pușcărie în România.

M-am trezit într-o noapte ascultând la ceva conversații. ”Bufnița” își ținea recitalul nocturn despre pistoale și revolvere și noutățile în domeniu. El știa mai mult decât mine despre subiect, deși făcusem armata la ingineri și ne învățaseră despre proiectarea, fabricarea și repararea armelor și munițiilor cu profesori dela Academia Militară, după facultate, la școala de ofițeri de rezervă cu vreo douăzeci și de ani în urmă. La tragerile cu armament de infanterie am avut zece gloanțe în toată armata de șase luni. După tragere recuperam și numărăm toate cartușele goale. Era mare tâmbălău dacă lipsea vreunul.

Ce armată se făcea acum? Se foloseau ofițerii și soldații ca muncitori pe șantiere și în agricultură aproape pe gratis pentru doi ani și jumătate. Dictatorul nu avea încredere în nimeni. Milițienii pe stradă nu aveau gloanțe adevărate. Puteau fi dezarmați și muniția flosită împotriva dictatorului. Cum se putea ca cineva să primească o instrucțiune militară adevărată, în acest caz, misterioasa ”Bufnița?” Desigur avea și el parte de stress. Locuia la ”etaj” singur pe dulapul despărțitor într-un loc aproape ”inaccesibil,” iar noaptea povestea despre ce i-a plăcut mai mult în trecut, exact ca mine. Dimineața l-am întrebat discret: ”Dece ai acceptat... misiunea asta?” Sincer mi-a răspuns: ”Cred că este bine pentru mine cea ce fac.” L-am întrebat despre părinți, mi-a spus că nu are pe nimeni.

Cred că era unul dintre orfanii abandonati de părinți și crescuți de Ceaușescu să devină garda lui personală. Numai acestora le era permis să aibă muniție reală la vânătorile dictatorului. Probabil ”Bufnița” un băiat inteligent, era în misiune de antrenament să capete experiență ”afară” deși era un risc de ”contaminare cu realitatea.”

În câteva săptămâni simțurile mi s-au sensibilizat, am început să simt frica în oamenii din jur. Frica este contagioasă și așa se ajunge la panică în cazuri extreme. Frica în doze mici te ajută să supraviețuiești, dar în doză prea mare este paralizantă. Aveam nevoie în camera noastră de oameni puternici să reziste la stress. Ascultam cum salută și ce întrebări pun noii veniți și așa îi ”evaluam” pe toți.

Eram suspicioși și puneam ”etichete” asta este informator ori ăstălalt este securist și tot așa. Desigur și eu eram pentru alții în categoria securiștilor, cum de știam așa de multe? Precis eram un ”inițiat al sistemului” adică clar, securist. Fiecare judeca după educația și experiența căpătată până atunci. În ultimii cinci ani educația la liceu era mai mult practică în producție sau agricultură și era cam greu pentru cei tineri să înțeleagă ce tot spuneam eu.

Am înțeles atunci că dacă distrugi sistemul de educație al tinerilor, distrugi de fapt o națiune. La timpul meu s-a rezistat rusificării intensive sub ocupația Armatei Roșii, dar acum procesul de putrezire morală, trăirea în minciună, viața fără speranță erau pericole mortale pentru națiunea Română. (Așa este corupția și ignorarea legilor democratice acum.)

Cumva mi-a ajuns la ureche că prețul unui ”dosvor (legitimații) pe hotel” direct dela directorul închisorii era 300 de dolari. Într-o zi un actor corpolent, care ne delectase cu recitățile lui, a plecat pentru câteva ore până la Ambasada Germaniei, spunea el, să trimită mesaje și să primească ajutor pentru situația lui. S-a întors cu un măr mare și câteva nuci. Am tăiat acel măr cu lama dela un tăietor de unghii în 40 de felii. A reușit să plece curând după aceea.

Se pare că provocatorii se perindau la Padinsky-Skela ca la ei acasă, pentru că poveștile cu bătaia la întoarcere nu se mai terminau. Pe de altă parte inspectorul, avea job de securist nu de gardian, folosea informatorii lui să recupereze obiectele tăioase. Înțeleg importanța acestei ”curățenii” dar nu pricepe de ce avea o plăcere sadică să terorizeze prizonierii.

În fiecare Vineri la ora 1:00 pm. inspectorul venea în cameră și aștepta până se făcea o liniște de puteai să auzi inimile bătând. Privind fix în ochii victimei alese îi pronunța numele. Folosea această ”metodă personală” pentru fiecare cu interviu nereușit. Persoana își lua ce avea și ieșea pe culoar unde i s-e puneau cătușele la mâini. Autobuzul pleca în câteva minute.

Acei care au încercat și nu au reușit merită respectul nostru. În acele circumstanțe fiecare încerca totul și cum putea mai bine. Frica era emoția dominantă la Padinsky-Skela. Provocatorii, informatorii, corupția la nivel de director, sentimentul de nesiguranță și lipsa de încredere dominau acolo. Asta era teroarea la Padinsky-Skela, să nu ai ajutor când ai cea mai multă nevoie de sprijin. Unii au pierdut interviul din cauză că nu erau tocmai clari în exprimarea motivelor de ce au plecat sau persoana care lua interviul îi confuza. Eram pregătit să aflu adevărul la interviul meu, dar mai era până atunci.

Numărasem 35 de zile de când sosisem și cam era timpul pentru interviul meu, când deodată a izbucnit greva foamei.

Capitolul 9. Interviul meu cu Mr. G

Așteptam singur pe culoar, pentru interviu, la ușa biroului domnului G, aici îi voi spune Mr.G. El era cel mai de temut interviator dintre toți cei cinci experți angajați de Organizația Națiunilor Unite. Patru din ei erau de naționalitate sârbă, doar unul blond era din Belgia. Toți aveau cel puțin mastăre în psihologie sau calificări similare. Personal nu l-am văzut zâmbind niciodată pe Mr.G și se uita dincolo de tine. Arăta profesional, relativ înalt, vârsta 45, brunet, îmbrăcat la costum de culoare închisă cu mișcări controlate radia un aer de om nefericit. După un timp cineva mi-a spus să aștept în sala de mese.

În ziua aceea n-a mai fost niciun interviu pentru că începuse o grevă a foamei și Mr.G îl ajuta cu sfaturi pe director cum să procedeze sau să negocieze cu conducătorii grevei baricadați în camera #5. Am văzut de pe coridorul unde așteptam cum nu prea reușeau să comunice între ei și nici cu greviștii. Directorul deschisese ușa de fier a camerei și stătea în fața paturilor de fier care baricadau spațiul ușii, Mr.G stătea în spatele directorului not vizibil pentru cei din cameră și își scărpină părul din cap din când în când, arătând exact prin gesturi ce se petrecea acolo. Mă uitam cum doi oameni bine hrăniți și puternici se ”jucau intelectual” cu oameni stresați, puțini din ei lucizi, majoritatea aproape nebuni de disperare.

Pentru mine directorul era modelul activistului de partid comunist: fără prea multă școală, cu ceva pregătire politică ca să completeze educația pentru anii lipsă. Experiența străzii era partea lui tare. Lucrase ca polițist deghizat în șofer și prinsese destui jmecheri dealungul timpului. Ajunsese prin curaj și talent la mișmașuri la o poziție însemnată și colecta bani cu nemiluita de la refugiați și rudele lor din străinătate. Femeile de pe cealaltă secție ar fi avut și ele de adăogat câte ceva la ”tabloul” lui. Era mulțumit de cece făcea și cred că se credea un mare binefăcător, dar acum avea neazuri.

Se pare că greva începuse de dimineată în secția de femei și familiști. La masa de prânz au fost numai camerele #7 și #1 restul se afiliaseră la gevă. La masa de seară camerele #8 și #9 renunțaseră deja la grevă. Fapt este că cine voia să facă grevă a putut să se mute în camera #5 în seara aceea. Noi am ”pierdut” doi iepurași foarte entuziasmați de grevă.

Cererile greviștilor erau:

1. Fugarii Români nu au încredere în onestitatea personalului ONU în Belgrad, din cauză că personalul din Padinsky-Skela nu lucrau să ajute pe cei de naționalitate Română. Un număr suficient de autobuze să transfere refugiații Români cu documentele lor la ONU din Viena, Austria.

2. Pentru siguranța și garanția transferului, Agenția France Press TV va acompania convoiul. Refugiații vor da interviuri despre condițiile de viață dela Padinsky-Skela.

Am încercat să pricep ce se întâmplă, să văd mai clar prin ceața emoțiilor mari. Era greva organizată de provocatorii securității? De unde venea atâta unitate între indivizi cu caractere puternice? Greviștii aveau și un imn chiar așa deodată cântat de cei doi ”iepurăși” la gurile de ventilație. Nu voiam să pun soarta și viețile celor din familia mea în mâinile altora. Am ajuns singur până aici, voi merge singur și de aici încolo așa cum au făcut-o și alții fără greva foamei.

Prin voința noastră de a nu participa la grevă, am arătat sârbilor că așteptăm dela ei un ajutor onest. Am arătat considerație și am primit recunoașterea statutului nostru, desigur și datorită greviștilor. Negocierile dintre fugarii greviști și personalul lagărului reflectau dorința și expectațiile noastre de a fi ajutați umanitar.

Care era cea mai rea posibilitate? Toți refugiații să fie trimiși în România. Ne participarea noastră la grevă a determinat decizia sârbilor. Câteva zile au așteptat ca entuziasmul grevei să se răcească și să dea timp de răs gândire la cât mai mulți, dar asta nu a durat o veșnicie.

În prima seară a grevei am discutat, eu pe coridor el în cameră, cu unul din greviști. Inițial acel om fusese distribuit în camera #7 și ne povestise cum a fost prins la granița cu Ungaria și deja plătit cu un an pentru frontieră. Acum era în camera #6. Cu o zi înainte pe culoar mă încurajase că am șanse să fiu acceptat ca refugiat fiind inginer și punctajul meu este de peste 70 de puncte. Încurajarea a fost binevenită deși nu știam despre ce puncte vorbea. Se pare că studiasse și știa problema refugiaților mai bine ca mine.

Am insistat să renunțe la grevă, la modul violent, pentru că inamicii noștrii nu sunt sârbii și dintre toate țările inconjurătoare ei încă țineau o ușă deschisă pentru refugiații Români. Pe de altă parte cererea autobuzului era ceace teroriștii cer când au ostateci. Greviștii erau anonimi, deja în închisoare și nu aveau nimic pentru schimb. Cererea pentru France Press era absurdă fără posibilitatea de a comunica afară. Toată greva era o cacialma sau o provocare a securității. La toate astea mi-a răspuns că greva este pentru cei fără șansă. Încă nu înțeleg ce voia să spună. S-au nu vreau să înțeleg ca să nu urlu ca un animal. Mi-a mulțumit pentru țigările oferite și nu l-am mai văzut de atunci. Resemnarea lui m-a cutremurat și mi-a amintit de ”La nunta mea a căzut o stea, Soarele și luna mi-au ținut cununa...”

Ziua următoare un reprezentant al Ministerului de Interne vorbea fără succes la ușa camerei #5. Tipul gras și scund în costum gri nu inspira încredere.

Greviștii aleseseră liderii lor și comunicau prin ventilație. Primul entuziasm trecuse și acum era a tăcută determinare numai în camerele #2, #3, #4, #5 și #6.

Continuam să aștept pe coridor pentru interviu, dar Mr.G dispăruse. Îmi imaginam cum este să trăiești numai cu apă deja după un regim cu mâncare puțină. Pierdusem cred 10 kilograme din greutatea mea normală de 75 kg la înălțimea de 1.75m. în 35 de zile.

Toți eram impresionați de tăcuta determinare a greviștilor. Nu pot să uit acea emoție, când ziua următoare la masa de dimineață am avut un nod în gât gândindu-mă la tinerii fără mâncare de trei zile. Am mâncat amintindu-mi că am de înfruntat pe cumplitul Mr.G.

Știam că greva nu va dura mult și sfârșitul ei se apropia într-un fel sau altul. I-am spus omului care dormea la toaletă că ”Dacă greva va fi zdrobită violent, voi începe greva mea.” Sârbii au considerat serios această eventualitate. Sigur nu ar fi vrut să aibă încă o grevă imediat după ce au lichidat-o pe prima. Cred că bănuiau că existau greviști din solidaritate și în afara camerelor baricadate.

”Calul” m-a luat din cameră și mi-a oferit de mâncare în sala de mese goală. Cineva era totuși în bucătărie. Asta era neașteptat. Dece numai eu? Pentru rămășițe erau destui voluntari. Era evident că voia să dovedească cuiva că nu eram un grevist. ”Calul” a fost iarăși de toată isprava.

După patru zile, directorul a venit pe culoar și a oferit câteva schimbări: ”Fugarii Români vor merge la lucru și vor fi plătiți pentru muncă, interviurile se vor relua în ritm mai accelerat, ușile camerelor vor rămâne deschise mai multe ore și cel mai important nu va fi nici-o pedeapsă pentru cei care vor renunța la greva foamei în acea zi.”

Curând ușile camerelor #2 și #3 s-au deschis și din alte camere au ieșit câțiva. Mulți plâneau mergând la sala de mese. Dela un tânăr am aflat că în camer #5 erau doi lideri. Un inginer chimist și un fost pușcăriaș expert în greva foamei în România.

”Calul” m-a avertizat scurt să plec cât de curând. Cred că vorbea sincer. Auzise depre planul de lichidare a grevei și ceva planuri de evacuare. Nu am înțeles mesajul lui prea bine că nu știam sârbește destul și voiam să merg la interviu. Cred că aș fi putut contacta pe director ori pe inspector foarte ușor dacă aș fi vrut să fac un deal ori să cer interviul meu mai repede. Intuiția mi-a spus să mă feresc de director și de inspector și să aștept rândul meu la interviu, când o veni. Oricine putea contacta personalul lagărului pentru ceva avantaje, inclusiv femeile.

Așteptam în sala de mese când o tânără femeie tocmai venise dela o conversație cu directorul. Fata dela ghișeu bucătăriei i-a adus o cană cu apă caldă, dar ea a folosit numai rujul să-și refacă machiajul. Ea venise cu încă două femei din Timișoara.

Din ziua aceea nu-au mai fost negocieri cu greviștii. Știam că greva se va termina cumva, dar înainte de asta a fost interviul meu.

Acuma eram șase persoane la ușă pentru interviu cu Mr.G. Protocolul interviului era scris în engleză de un tânăr traducător. Mr.G știa românește dar n-a vorbit la interviuri decât în engleză. M-am decis să vorbesc în engleză, să fac înregistrarea mea un pic mai dificilă pentru urechile Securității, dacă sârbii s-ar fi decis să facă ceva bani sau schimburi de informații. Am avut dreptate despre înregistrare deoarece la un moment dat Mr.G m-a oprit și mi-a cerut să vorbesc în românește. Am continuat în engleză. Vorbeam depre încercarea mea de a da articolele mele cuiva la Biblioteca Britanică. Nu am menționat alte încercări care au sfârșit în mâinile Securității.

Interviul începuse normal cu nume, adresă și ultimul job. A fost o întrebare despre linia de autobuz din fața bocularului, (Verificase cineva adresa?) și de ce am buletin și duplicat ID. Am explicat că am ținut duplicatul, diploma de inginer și banii într-o pungă de plastic, în caz că cerneala buletinului ar fi fost spălată de Dunăre aveam duplicatul. S-a uitat la buletin și a fost satisfăcut de explicație.

I-am povestit despre Biblioteca Britanică și depre cererea mea din 1983 de o frecvență cu scopul să devin un inginer informat. Am descris cum la poarta Ambasadei era un milițian care înregistra într-un catastif data, ora și numele vizitatorilor din buletinele lor. Mr.G m-a întrebat ce magazin politic citeam. I-am spus cum "The Economist" mă ținea la curent cu politica lumii. Când am încercat să-i descriu conținutul articolelor mele m-a oprit plictisit. Atunci i-am spus de intenția mea de a da articolele mele asistentei Britanice. Mr.G a anticipat și a spus: "Sigur asistenta le-a primit." Am precizat: "Nu, asistenta nu a vrut să le ia pentru că eram privit de informatorii securității." Atunci m-a oprit cu un gest al mâinii, a format un singur număr la telefon, a mormăit în microfon cerând interlocutorului să facă ceva. Întreruperea m-a ajutat să-mi ordonez gândurile.

Am explicat că era zi de film și veniseră o grămadă de pensionari, mai mulți ca de obicei. Desigur era acolo și echipa de observatori ca de obicei. Erau două asistente să ajute la cărți. Una de aparență asiatică era la birou și vorbea numai engleză, iar cealaltă era româncă și aranja cărțile în jur în ziua aceea. Atunci mi-a venit ideea să las articolele pe rama ferestrei lângă mașin de copiat Xerox, lângă asistenta britanică. Asta nu a fost un loc bun căci imediat asistenta româncă a venit tocmai din partea cealaltă a camerei și le-a ridicat, a citit titlul "Ce este rău în România sub Ceaușescu" pentru sine, și a întrebat tare ale cui sunt, ținându-le în aer. Am spus că sunt ale mele – oricum erau semnate și cu adresa mea pe ele – și le-am înșfăcat repede să opresc alte întrebări. Eram deja în atenția a patru perechi de ochi. Filmul a început, dar nu-mi aduc aminte nimic decât că era colorat. Trebuia să scap de hârtii, nu era bine să le iau cu mine, și nici să le las la întâmplare în bibliotecă. Era imposibil să le distrug pe neobservate. Țineam ochii pe ecranul TV în semi-întuneric și încercam să gândesc. Am observat o nouă vizitatoare care se uita des la mine. Nu era exact iubire în ochii ei. Prea repede filmul s-a terminat și vizitatorii se îngrămădeau spre ușă acolo unde "iubirea mea" era blocată.

În acel moment m-am apropiat de raftul cu cărți înapoiate de lângă biroul asistentei, am scăpat o carte pe jos, am ingenunchiat și am aruncat hârtiile mele aproape de picioarele asistentei în sertarul biroului. Fata curajoasă și-a păstrat fața asiatică neschimbată. Acuma eram liber să plec. Securitatea română nu avea ce căuta în biroul asistentei britanice. Mă simțeam curat și în siguranță, dar pentru cât timp?

Mr.G. A întrebat decisiv: "Aveai numele tău pe acele hârtii?" , "Da și alte copii sunt într-un loc sigur." Asta era deajuns pentru Mr.G. Se făcea că interviul se terminase și chiar în acel moment a spus ceva ce m-a necăjit tare, "Ți-ai abandonat soția și copiii în țară" , "A trebuit pentru protecția lor să fug, asta este totul, și mulțumesc pentru interviu." Eram în drum spre ușă când a zis "Știi că nu ai nici-o șansă la Statele Unite ca fost membru de Partid Comunist?" , "Știi asta, mulțumesc!" Din punctul meu de vedere camera de interviu era liberă pentru următorul fugar.

Dacă mai stăteam mult cine știe ce mai inventa. Era specialist în "Colombo tricks" și reușise să mă scoată din sărite. Dacă voia putea să mă încurce.

Un pocăit terminase interviul despre persecuțiile religioase și în drum spre ușă vine întrebarea: ”Și în Statele Unite... ce țigări o să fumezi?” , ”Lucky Strike” și interviul a fost ”unlucky one,” probabil că mirosea a tutun nărodul.

Eram înapoi în cameră și mă gândeam că emoțiile s-au ținut lanț în ultimele zile, era aproape imposibil să nu fi afectat de ce se întâmpla în jur și să rămâi rațional.

A cincea zi de grevă trecuse în tăcere...

Era a șasea zi fără mâncare pentru 70 de greviști când autobuzele au venit. Toți fugarii și cei de pe coridor au fost închiși în camere. Era liniștea înainte de furtună. Încercam să joc cărți la masa de lângă fereastră cu un tip neatent.

Soldați îmbrăcați de luptă cu căști și veste groase cu bastoane de cauciuc au deschis și după o scurtă rezistență au golit camerele #5 și #6. Se făcuse liniște când deodată s-a deschis ușa noastră și doi soldați au năvălit înăuntru. Cred că am văzut pe inspector inchizând ușa după ei. Cineva mi-a spus mai târziu că unul din soldați avea urme de mușcătură pe gât. Soldatul mai înalt cu grade de sergent a dat o comandă militară în sârbește pe care nimeni n-a înțeles-o. A încercat să lovească degetele mele pe masă cu bastonul de cauciuc. Am retras mâinile repede, doar o unghie a fost atinsă. Nu era de glumă. M-am ridicat în picioare lângă măsuță și toți au înțeles după alte câteva lovituri de baston să facă la fel. Unul a îngenunchiat rugându-se pentru milă, fiecare era aproape de panică.

Sergentul a luat cărțile de joc de pe masă și mi le-a băgat în cămașe pe la guler, avea mănuși care se asortau cu uniforma. Căutam să-i prind privirea și să-i transmit că îi înțeleg meseria și că îi apreciez tinerețea și cum controla situația. Mă simțeam pe podeaua de karate în ciuda a ceea ce era în jur. M-a lovit din nou cu vârful bastonului în stomac. M-am prefăcut că m-a lovit tare, am gemut și m-am retras în spatele altora. Era înghesuială mare acolo. Instintiv am mimat că eram lovit tare și m-a lăsat în pace.

Nu pot să accept că avusese misiunea să mă provoace, dar niciunul nu fusese lovit de trei ori. Stăteam exact în fața ușii care, desigur, avea un vizor. Era ușor pentru inspector să facă o ”întă” din mine. Refuzasem ”invitația” când îmi dăduse brânci pe coridor și desigur declarația cu greva mea, toate trebuiau plătite. Dacă răpundeam cu forță la forță eram pe autobuz cu greviștii, pe mine mă așteptau.

După camera noastră a urmat camera #8 să primească comenzi militare. Noi am început inventarul dar nimeni nu lipsea. ”Ceașescu” comediantul nostru era pe closet când au intrat soldații și a sfâșit în pantaloni când soldații împărțeau bastoane în jur. Acuma căuta o bucată de săpun. Era aproape 1:00 pm. când soldații și autobuzele au plecat spre punctul de graniță la Stamura-Moravița.

Ușa la camera noastră s-a deschis, toate camerele erau deschise, chiar și ușile spre grădină. Cineva citea cu glas tare o listă de nume. Am auzit numele meu pronunțat corect. Fusesem acceptat ca refugiat în Jugoslavia, aveam protecția ONU și dreptul să aplic la azil politic într-o țară democratică. I made it! Am reușit!

Padinsky-Skela cu informatorii și provocatorii de acolo mă obosiseră. Pierdusem acea încredere oarbă în dreptul meu la libertate. Oare ce mai aducea viitorul? Eram suspicios și voiam să-mi revin.

Aceste detalii despre fugarii Români din Serbia sunt importante deoarece descriu o parte a energiilor care au dus la revolta populară din Decembrie, mai întâi la Timișoara și apoi la București. Ce s-a întâmplat cu greviștii noștri după ce au ajuns în România? Mă întreb de cei care nu erau provocatori or cu misiune de îndeplinit.

Capitolul 10. Liber ”pe hotel”

Eram acum opt oameni pe coridor așteptând formalitățile de ”ieșire.” Inspectorul de la biroul lui ne înapoia documentele și banii și ne dădea câte un bilet cu cazarea pe hotelurile destinate refugiaților în Belgrad și în împrejurimi.

Când mi-a venit rândul nu s-a putut abține să nu facă fițe. Mi-a arătat unde să caut lucrurile mele, jos pe rafturile unui dulap. Din expresia feței mele a înțeles că am observat cum obiectele aduse de fugari – tubul meu, lanterne, binocluri, cuțitele de vânătoare, etc - fuseseră înlocuite cu lucruri de proastă calitate. Zâmbind a deschis un plic galben și a scos din el ”busola și centrul de informare” micuțul radio alb, probabil fusesse cercetat la un laborator și de acea mai exista. Surprins am spus mulțumesc în sârbește. Se făcea că n-a înțeles ce am zis. N-am mai repetat un sunet și am plecat pe coridor. Prea mult protocol civilizată pentru o zi ca aceea.

Radioul funcționa după baia în Dunăre și am ascultat muzică pe culoar până am primit documentele și banii înapoi. Cel mai prețios articol era scrisoarea de cazare la un hotel de refugiați sub protecția Organizației Națiunilor Unite.

La ora 3:00 pm, n-i s-a permis să ieșim pe ușile mari de sticlă. Nu era niciun gardian pe afară la vedere, pașii noștri mergeau singuri către ieșirea din complex, așa că am trecut pe lângă bariera lăsată jos. Am privit înapoi pentru ultima dată făcând semn cu mâna la fereastră camerei #7 pentru cineva care s-ar fi putut să ne vadă plecând. Am luat autobuzul către o viață nouă. Nimeni nu ne-a întrebat de bilete.

Autobuzul ne-a dus la capătul de linie, la marginea de Nord a orașului Belgrad. Am întrebat pentru direcții, iar un sârb tânăr ne-a îndrumat și a insistat să primim niște bani dela el. Ajunși în centru am decis să cumpărăm dulciuri cu banii primiți. Le-am împărțit pentru ultima dată și ne-am despărțit. Eram liber în Belgrad!

Numai cu cinci ore înainte fusesem parte la agonia represiunii greviștilor. După modul cum s-a terminat mă gândesc că a fost o acțiune provocată de Securitatea Română. Scopul era să aducă înapoi câți mai mulți fugari și să creeze haos în procesul de interviu. Au reușit ambele obiective. Suspectez că Securitatea Română primea ajutor dela inspector. Era prea bucuros să trimită

oameni înapoi, și umbla cu fitile. Cineva mi-a spus că inspectorul dela Padinsky-Skela a murit în 1990 câteva luni mai târziu. Nu am detalii, și nu sunt sigur că vorbeam de aceeași persoană.

Primul meu hotel era o tabără de vară 15 km la Sud-Vest de Belgrad, în vârful unui deal împădurit, lângă un turn înalt cu antenă de televiziune în vârf. Urcatul dealului după săptămâni fără mișcare, era o încercare. Am luat-o metodic pas cu pas, expirând mizeria dela Padinsky-Skela și inspirând aerul libertății. Mâncarea sus, la hotel a fost simbolică. Când mi-am spălat mâinile nu am recunoscut fața cenușie din oglindă.

Am dormit în acea noapte într-o cameră cu ”pelicani.” Dimineața am primit cadou un aparat de ras și asta m-a făcut fericit. Am petrecut încă două nopți în acel loc. Am folosit zilele să aștept și să completez noi forme la biroul central al ONU din centrul Belgradului. Mâncam la hotel numai dimineața și seara. Nu voiam să schimb banii mei 1000 de lei (9 dolari) în inflația galopantă din Jugoslavia. Era posibil mersul la muncă în construcții pe la casele oamenilor. Plata era de 10 dolari pe zi cu mâncare cu tot. Aveam încredere că voi putea face ce alți pelicani făcuseră deja. Puteam strânge ceva bani și cumva să-i trimit și Marinei. Pentru moment completarea de formulare la ONU era mai importantă decât munca. Munca putea să mai aștepte.

Personalul ONU mi-a dat o nouă direcție. Odată cu noua legitimație cu poză am primit și bani exacti pentru un bilet de autobuz și instrucțiuni cum să ajung la Banja Koviliaci alt camp pentru refugiați la 100 km. de Belgrad la ”graniță” cu Bosnia. În 2010 am trecut pe acolo cu Marina, la Zvornic, ca turiști, granița adevărată dintre Republica Serbia și Republica Bosnia-Herțegovina.

Mai aveam timp pînă la ultimul autobuz așa că după amiaza aceea însoțită mi-am făcut un cadou și am vizitat vechiul centru istoric și fortăreața de pe dealul de la confluența Dunării cu Râul Sava. Am privit pînă departe. Apusul soarelui strălucea în ape, era o priveliște grandioasă de pe zidurile fortificației și tot așa fusese cu sute de ani înainte. Acum contemplam de sus locurile și istoria acelor locuri. Dunărea leagăn și vatră de civilizație mă ajutase să ajung acea zi. Sufletul meu avea nevoie de hrana asta nouă.

Noaptea aceea am dormit în primul pat găsit liber. Dimineața am început să analizez situația mea de refugiat liber și să explorez viața în acea zonă frumoasă. Acolo era din vechime o așezare binecuvântată. Un spital mare pe deal, băi cu ape minerale, parcuri de promenadă și o biserică veche spuneau povestea locului într-un limbaj internațional. Banija era o localitate mică înșirată dealungul șoselei care șerpua în valea largă a râului Sava. Stațiunea balneo-climaterică era numai în centrul orașelului. Tot acolo lângă parc erau și vechile cazărmi cu etaj, în care eram găzduiți noi refugiați. În 2010 le-am fotografiat pentru cititorii mei la www.winner4us.com

Vara aceea refugiații petrecuseră timpul pescuind și așteptând pentru interviuri la ambasadele SUA, Canadei și Australiei.

Regulile nescrise ale lagărului erau puține. Era interzis pentru refugiați să lucreze în Zvornic, și să petreacă noaptea în afara hotelului. Era permis să se meargă la muncă pentru bani și era permis să primești bani prin poștă. Regulile erau observate mai mult sau mai puțin prin câțiva informatori drăguți. Nu era decât un șef, inspectorul Mr.Z. - un bărbat puternic și arătos de vreo 40 și de ani. El distribuia într-o manieră elegantă poșta și veștile pentru interviu la masa de seară.

Era un stejar la colț de stradă în fața cantinei-restaurant unde sârbii locali angajau refugiații pentru muncă. Cei recent veniți dela Padinsky-Skela aveau prioritate la muncă. Primul job a fost să tai lemne pentru două femei în vârstă. Următorul job în construcții m-a făcut un om bogat. Aveam 10 dollari în bani sârbești. Duminica următoare la târgul din Loznița, la o oră de mers pe jos, am cumpărat niște bascheți și pantaloni de blugi. A fost la timp, aplicația mea pentru interviu la Ambasada Americană fusese luată în seamă. Eram programat pentru interviu pe 23 Octombrie. Alții așteptaseră deja multe luni de zile pentru aceasă oportunitate.

Aveam bani de timbre și deja scrisesem la adresele știute din Germania, Franța, Italia și SUA. Am încercat câteva numere de telefon, numai vărul Marinei din SUA a răspuns. Trecuseră două luni dela dispariția mea și dabea acuma încercam să restabilesc contacte în lume și mai ales să trimit vești acasă.

Marina a primit imediat un telefon internațional și printre altele a aflat că, ”prietenu nostru comun este în viață.” Amănunte despre statutul meu în Jugoslavia a primit mult mai târziu. Imediat după 22 Decembrie am telefonat acasă și am dat toate detaliile.

De necrezut, am fost acceptat ca refugiat cu azil politic în Statele Unite ale Americii la interviul din 23 Octombrie, 1989. Consulul nu mi-a spus că am fost acceptat, dar a fost clar când un funcționar de la Ambasadă mi-a luat amprente imediat după interviu. Atunci credeam că voi petrece Revelionul în SUA. Numai la 17 Mai 1990 am sosit la New York. Eram unul din milioanele de emigranți cu speranțe de o viață nouă, intrați pe acea poartă. Marina și copiii au venit în Aprilie 1991 aproape un an mai târziu.

Din cauza succesului la interviul cu consulul American, mulți refugiați mă întrebau cum și ce să facă să treacă la interviu. A fost un interviu de o oră dar nu-mi aduc aminte decât atât. Consulul privind la pantalonii și bascheții noi m-a întrebat ce rank mai jos de Ministrul Energiei era ultima mea poziție. Am numărat în minte – ministru adjunct, director de investiții, director adjunct, sef de birou, inspector – ”A șasea poziție în jos.” O fi văzut ceva bun pentru America în mine, și de atunci vreau să îmbunătățesc acea parte.

Am scris o scrisoare de mulțumire tâmplarului din Mihailovăț. Avusese dreptate să merg la poliția din Negotin și să încep procesul de emigrare acolo, nu la poliția locală, care mi-ar fi luat banii și m-ar fi predat la pod direct. Am pierdut adresa tâmplarului și nu l-am găsit în Iunie 2010 când am trecut pe acolo. Apele forțaseră mutarea caselor pe dealuri.

În noaptea în care am atins malul drept al Dunării eram într-o lume diferită și alt timp. Acum mă văd ca un călător în spațiu și în timp, în glumă vorbind. Eram cu două ore în urmă exact timpul petrecut în purgatoriul apei. Mă revăd la încrucișarea de drumuri, lângă lumina felinarului cu ceasul simbolic oprit în mână. Revăd perechea de oameni în vârstă luându-mă de mână și împingându-mă din nou într-o viață nouă. Mi-au dat un plan și o direcție. Ce avusesem în minte până atunci? Numai dorința arzătoare de a trece dincolo.

Cum am decis să trec la 15 August este altă poveste, dar am știut precis, când am văzut un calendar Italian cu acea zi în roșu. Toți creștinii aniversează atunci pe Sfânta Maria și Înălțarea ei la cer. Nimic nu este întâmplător. Pentru fiecare ajutorul vine la timpul potrivit. Este greu să nu

crezi într-o putere mai presus de toate, după toate câte ni s-au întâmplat. Viața este bogată în fapte și coincidențe dincolo de imaginație.

Din copilărie am simțit că este ceva de valoare în mine, poate de când mama îmi pune un prosop pe umeri și-mi spunea, ”Prințisorul mamei.” Era o joacă, dar mi-a dat încrederea în mine pe viață. Acest sentiment sau senzație m-au salvat de la compromisuri ireversibile. În America am descoperit că este energie bună în și împrejurul nostru. Este un început de drum către aceste energii când începi să te întrebi: Cine sunt? De unde vin? Ce fac aici? Încotro mă îndrept? Pentru fiecare vine timpul întrebărilor mai devreme sau mai târziu.

Aici în SUA am învățat mai multe. Accept idea că suntem parte a unui Act de Creație și avem datoria să lucrăm conștient și să desăvârșim Actul de Creație. Dacă nu alegem ce trebuie, un nou început s-ar putea să vină. Articolul meu despre pictorul Pompeo Batoni și alegoriile lui sunt un bun început în cercetarea dumneavoastră. Pardon, deja ați început cercetarea când ați citit despre entropie în Capitolul 7. Cine stie engleză poate citii www.winner4us.com/pompeo-batoni.html

Capitolul 11. Speranțe pentru viitor

Tot ce v-am povestit până acuma este asemănător pentru sute și mii de refugiați din Cuba, Vietnam, China și din toate țările cu regimuri totalitare. Ce trebuie să înțelegem de aici este că nu vrem să se mai repete tragediile secolului 20.

Experimentele pentru o societate în comunism au durat 75 de ani în Uniunea Sovietică și 44 de ani în România și țările lagărului Socialist. Ajunge!

Am sosit în Statele Unite să găsesc în acel moment de colaps al Comunismului în Europa, că aici mințile tinere erau gata să considere și să ia de proaspete gunoaiile istoriei. Știm și este general acceptat că dacă istoria și greșelile trecutului sunt uitate ele se vor repeta.

Prea des vise utopice au creat monștri. În teorie Comunismul este foarte atractiv, egalitate socială, proprietate comună, societate fără bani, fără armată, fiecare are ce vrea, etc.

Iată definiția: Sistemul Comunist este caracterizat de absența claselor sociale, de proprietatea în comun a mijloacelor de producție, iar repartitia bunurilor se face după principiul: fiecăruia după nevoi și delă fiecare muncă după abilitățile fiecăruia. Ce cacealma!

Socialismul altă cacealma. Repartitia este după contribuția și calitatea muncii fiecăruia.

Noi considerăm genii acei oameni a căror sensibilitate artistică l-a permis să vadă dincolo de vremea lor. Aici dau câteva exemple:

Aldous Huxley a avertizat în 1932 despre regimurile totalitare în cartea sa ”Brave New World;” George Orwell fost comunist și luptător în Spania, a vorbit cu Stalin și la înapoiere din URSS a publicat cu dificultate în 1945 ”Animal Farm”(Ferma Animalelor) În numai câteva pagini

alegorice a descris comunismul sovietic și adevărul despre egalitate: ”Toate animalele sunt egale, dar câteva sunt mai egale decât celelalte.” Bine înțeles nici una din acest cărți nu au fost traduse în Românește decât după 1990.

În lumea liberă au fost avertismente. Acesta este rostul scriitorilor și presei în lumea asta.

Să vorbim depre premisele teoretice ale Comunismului.

Premiza societății fără clase are la bază idea că toți oamenii sunt egali, trebuie făcuți egali dacă nu sunt, și menținuți egali folosind dictatura proletariatului la început până ajung toți egali în sărăcie. Atâta timp cât mai sunt chiaburi și bughezie este distractiv din punct de vedere al răzbunării săracilor împotriva celor care au sau au avut ceva proprietăți.

Așa s-a creat categoria socială a celor cu ”păcate din trecut la dosar.” Părinții noștri care luptaseră împotriva URSS au fost o generație distrusă. Educația primită înainte de război nu îi ajutau să înțeleagă și să coopereze cu sistemul nou, sistemul Comunist impus cu forța de Rusia Sovietică. Proprietățile le fuseseră confiscate, erau acum înghesuiți într-un colț din fosta lor casă, și abea găseau de lucru departe de oraș să aducă de mâncare la copiii lor.

După exterminarea foștilor proprietari începea plictiseala, muncă și iar muncă pe o plată de nimic. Salariul maxim să nu fie mai mare de patru ori decât salariul mic. Ceaușescu realizase asta; după criteriul acesta eram în Comunism deja. Sistemul retribuia cu privilegii pe activiștii de Partid din conducere. (Am auzit expresia ”clasa parlamentară.” Oare există așa ceva?)

Premiza că nevoile umane pot fi satisfăcute este deadreptul o eroare de gândire. Concurența există pentru că nu există o abundență ci o sărăcie de resurse. Vrem să renunțăm la ceva nevoi ajungem foarte repede la baza piramidei nevoilor, nevoia de hrană și adăpost. Desigur Ceaușescu rezolvase și nevoile: toți eram la dietă și dacă ne era frig mai luam o haină.

Pe scurt ”geometria ” Comunismului se bazează pe premise false, pe minciuni:

1. Oamenii sunt egali;
2. Nevoile oamenilor pot fi satisfăcute.

Oamenii poate sunt egali la Judecata de Apoi, dar nici atunci. Până murim fiecare vrea să fie egal pentru mai mult nu pentru mai puțin. Nevoile oamenilor pentru hrană, adăpost, iubire și apreciere, produse de artă și distracție, nevoi estetice sau de devoțiune divină sunt nelimitate. Pentru mine toate astea sunt foarte clare. În varianta în limba engleză am dat amănunte despre ”epoca de aur.” Desigur noua generație născută după 1989 nu are cum să-și amintească de trecutul comunist dar ei știu să citească în engleză! www.winner4us.com/democracy.html

Toate experimentele Comuniste au încercat să desființeze formal clasele sociale și diferențele dintre sat și oraș. Individualitatea și personalitatea era negată, se aplica regula, ”nimeni nu este de ne înlocuit” Competiția era ignorată sau interzisă. Motivația din plata muncii dispăruse. Satisfacția muncii tale sau ideile de muncă mai eficientă, inovațiile erau cele mai mari păcate. Un cercetător științific era plătit la fel ca un lucrător simplu. Toate acestea sunt consecințe ale teoremei egalității oamenilor. Altă consecință este că așa s-a creat o societate fără speranțe și fără motivație. Numai informatorii erau în competiție pentru mai multe oportunități. De aceea consider ideea Comunistă anti-umană, adică nu este bună pentru oameni. Asta era atunci.

În 1990-1991 URSS a colapsat economic și politic ca rezultat al competiției înarmărilor cu țările democratice. Atunci România a avut o șansă să se separe de trecut și să meargă înainte spre democrație. Ceva s-a întâmplat și totul s-a încetinit. Cine își mai amintește de mineriadă?

Generația mea trebuie să dispară și poate încă o generație ca să se uite legăturile create de relațiile informatorilor cu puterea, care și acum lucrează pentru a evita uneori aplicarea legilor. Vă amintiți, că doi din trei erau informatori? Copii lor și ei depind de "lanțul slăbiciunilor" dar pentru cât timp?

Mai există o categorie de oameni deveniți informatori din cei care fuseseră condamnați și eliberați din închisori și erau obligați să "toarne" tot, de obicei la biroul personal.

Acestea sunt consecințe ale inegalității în fapt în societatea românească rămasă dela comuniști și care încetinesc mersul înainte spre o societate a oportunităților egale. Adică o societate în care indivizii au acces și pot aplica fără discriminare la oportunitățile existente. Numai cel mai bun este ales, dar fiecare aplicant a avut o șansă să strălucească la interviu. Desigur nepotismul lucrează peste tot, dar pe lângă nepoți este nevoie și de oameni competenți pentru că există competiție, iar lumea și competiția devin tot mai globale. Granițele nu pot opri de exemplu integrarea în Europa. Specialiștii Români în programarea computerelor au renume bun, când fac treabă bună.

La Târgoviște am cumpărat brânzoaice și plăcinte la colțuri de străzi, le-am încercat până am găsit ce voiam și de atunci am cumpărat numai ce mi-a plăcut. Asta se numește Cererea se întâlnește cu Oferta pe piață, când Competiția e liberă. Așa și cu berea, cu mecanicii auto și cu toate care sunt pe piață în competiție. Nu sunt un expert în democrație, dar cred în dreptul la proprietate. Vezi în engleză www.winner4us.com/democracy.html ori www.investing-manage-properties.com/property.html și linkurile despre capitalism.

Premizele legale ale democrației sunt create în România. Mai este de lucru la dreptul de proprietate și respectarea proprietății. Nu întotdeauna schimbările democratice sunt înțelese. Dușmanii României ar vrea să profite de harababura din viața politică, dar "moftul Român," imaginația creativă, cinismul și oportunismul fac parte din mecanismul de supraviețuire în prezent ca și în trecut.

Tinerii care învață sau lucrează în străinătate eventual se vor întoarce dacă au proprietăți și părinți în țară. Contaminați de experiența lor în țările democratice, ei pot ajuta să se realizeze acel număr critic – ca masa critică pentru bomba atomică – să schimbe balanța forțelor în societatea românească. Acestea sunt speranțele de viitor. Vă urez prosperitate și mulțumire din cea ce faceți.

Ernest Ionescu
East Lansing, 2010

MULȚUMIRI

Am de mulțumit la o mulțime de persoane care au facut această carte posibilă. În primul rând trebuie să mulțumesc extraordinarei mele soții Marina Miron cu care am fost împreună din 1968 prin greu și ”și mai greu.” La acelaș nivel sunt și copiii noștri Alex și Marinuca. Mulțumiri celor care au fost cu noi sufletește sau lângă noi: Roxana Miron, Mike Miron MD, familiei, prietenilor și informatorilor, fără de care viața noastră nu ar fi fost ce este acum.

Sunt îndatorat fugarilor peste frontiere de apă sau uscat în 1989, înotători sau tereștri pe care aici îi numim Pelicani și Iepurași. Mulțumesc oamenilor buni Sârbi sau Români de pe malul drept al Dunării din Mihajlovac și Negotin, tâmplarului și soției sale întâlniți în prima noapte de libertate.

Mulțumesc oamenilor de caracter: ”Calul” și ”Doctorul” din Padinsky-Skela, personalului Organizației Națiunilor Unite din Belgrad, Mr.G și Mr.Z în Banja, personalului oficiului poștal din Banja care ne-a permis să demonstrăm cu steagul lor.

Steagul Sârbesc a fost alături de steagul României pe 20 Decembrie la Banja Koviljaca când ne-am rugat la biserică pentru victimele revoluției care începuse la Timișoara.

Mulțumesc Consulatului Statelor Unite ale Americii în Belgrad pentru munca lor onestă, de asemeni mulțumim sponsorilor noștri Serviciul de Refugiați din Lansing, Michigan pentru ajutorul formidabil pe care l-am primit în primul an într-o Americă în recesiune.

Mulțumesc eminentului meu prieten, coleg și inginer la GM, Eric Fonville care a insistat să public această carte în engleza mea pentru că aduce autenticitate. Prin editarea profesională făcută de doamna Linda Peckham din Lansing engleza mea se poate citi pe toate meridianele pământului. Verișorul Marinei, Dl. Pastorel Nica a venit cu excelente sugestii pentru ediția românească. Mulțumesc încă odată la toți.

De poți... de Rudyard Kipling

De poți să nu-ți pierzi capul, când toți în jurul tău
 Și-l pierd pe-al lor, gasindu-ți ție vină,
 De poți păstra încrederea în tine, când toți în jur nu au de fel,
 Și îngădui îndoiala lor, ca dreptul lor;
 De poți în chinuită așteptare, să nu dai frâu la nerăbdare,
 Mințit fiind și n-oi minții la rândul tău,
 De ură având parte și nu răspunzi orbit de ură,
 Oricând nici prea scrobite și nici cu mare gură,

De poți visa – fără să faci din vis al tău maestru,
 De poți gândi – fără să faci din asta țel,
 De poți la întâlnire cu Triumful și Dezastrul
 Trata cei doi impostori, chiar la fel,
 De rabzi s-ascuți cum vorba ta-i sucită
 De șmecher, să-și bată joc de proști;
 Privind la munca vieții tale, ajunsă în jalnică ruină,
 Te-apleci pe sculele tocite, și-o faci ce-a fost;

De poți să strângi agoniseala toată
 Grămadă, și-o riști pe-un singur zar,
 Și pierzi, și iar să începi ca-ntâiași dată,
 Iar c-ai pierdut nici un oftat măcar;
 De poți forța nerv, inimă și vână
 Să te slujească după, după ce-au apus,
 Și piept să ții, când nu mai e stăpână
 Decât Voința, și numai ea le strigă: "Sus!"

De poți păstra virtutea amestecat în gloată
 Ori lângă Regi ajuns, rămâi tot tu, în toate;
 Nici dușman ori prieten a te răni cumva să poată;
 De toți să-ți pese dar de nimeni foarte;
 De poți să umpli acest neiertător minut cu prețioase
 Șaizeci de secunde la luptă aprigă îndemn;
 Al tău este Pământul, el tot și toate
 Și ce-i mai mult, copile, vei fi un OM.

Variantă de Ernest Ionescu după traducerea poetei Ana Blandiana - August 1989

Despre Autor

Ernest Cristian Ionescu s-a născut în România. A învățat la liceele "Ion Luca Caragiale" și "Matei Basarab" din București. A absolvit Institutul Politehnic din București în 1967. Experiența acumulată în proiectarea mașinilor, montajul turbinelor la termocentrala Rovinari și alte termo și hidrocentrale a împătășit-o lucrând ca inspector de investiții în Ministerul Energiei Electrice.

A scris articolele despre contradicțiile în Socialismul Românesc, criza energetică și altele care arătau greșelile conducerii. Aceste articole i-au pus libertatea lui și a familiei sale în primejdie. A reușit să fugă din Republica Socialistă România în 1989, patru luni înainte de revoluție. Varianta în limba engleză "The Escape" ca și "Pelicani și Iepurași" sunt povestiri despre fugari și cum aceștia ajungeau sau nu ajungeau la statutul de refugiați în Jugoslavia. Cartea este o marturie a istoriei românilor în 1989 și chiar mai mult decât atât.

Familia s-a reunit în Statele Unite ale Americii în 1991. Marina a învățat computer design și a lucrat pentru "General Motors Co." (GM). Copiii au terminat școli și lucrează de atunci în Statul Michigan.

Din 1991 Ernest Ionescu a lucrat proiectare pe computere și studii de toleranțe în Lansing, Flint, Warren și Pontiac pentru motoarele fabricate de GM.

La pensie din 2009 scrie articole despre experiența Americană dar și despre ce este vis și realitate în lume la www.winner4us.com și www.invest-manage-properties.com websites.